EL POBLE CATALÀ

5 Cts. | PREUS DE SUSCRIPCIÓ SENSE PARTICIPACIÓ A LA NOSTRA BIBLIOTECA — CATALUNYA Y NACIONS IBÈRIQUES: 4 pessetes trimestre — PAISOS D'UNIÓ POSTAL: 9 pessetes trimestre

ANY VI • Barcelona, dimecres 10 de Mars de 1909 • NUM. 1.119

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL. — TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ Y A UN VOLUM TRIMESTRAL DE LA NOSTRA BIBLIOTECA — CATALUNYA Y NACIONS IBÈRIQUES 5'00 pessetes trimestre — BARCELONA: 1'50 pessetes al mes | Cts. 5

PELLETERIA FRANCESA

Grans descomptes — Veritables gangues

Jaquetes y martres Canadà llegítimes, molt barates. Colls y corbates fantasía, desde 6 pessetes. Gran ocasió en colls Mongolia: boas de ploma. — Articles de confiansa. — Esmerada confecció. PORTA DE L'ANGEL, 5, ENTRESSOL (PROP DE LA PLASSA DE CATALUNYA.

GRANS MAGATZEMS **EL SIGLO**

GRANS EXISTENCIES EN LLANES Y SEDES D'ALTA NOVETAT PERA SETMANA SANTA

OCASIO

Llanes granité, bona classe, el tall de vestit, per pessetes 10'50

Voiles de llana, llisos, negre garantit, el tall de vestit, per pessetes 15'75

Armuras brotxats, tot llana, dibuixos fantasia, el tall de vestit, per pessetes 19'25

Messalina Genre llis, de novetat, tot seda, el tall de vestit, per pessetes 40

Brotxats negres, tot seda, classe recomenable, el tall de vestit, per pessetes 27'50

Satí Liberty, classe superior, ample 110 cms., el metre, a pessetes 12

Articles pera regal

GRANS NOVETATS EN BRONZOS, MIRALLS, FIGURES, CENTRES, JOIERIA, PLATERIA, ARTICLES DE PELL, ETC.

PREUS SUMAMENT REDUITS

Per marxar a América

Se venen silleria, llàmpares, lavabo, paraigüer, quadros y demés.

Raó, a l'Administració d'aquest diari.

Encara'l pressupost de cultura

Ha reverdit, aquests dies, lo del Pressupost de Cultura. Jo, almant frenètic de Barcelona, no puc pensar en aqueixa llastimosa historia sense que m'envolti una ona de pessimisme. Perquè si Barcelona es pera mí l'essencia, el pensament y la paraula de Catalunya, tot quant presenti an aqueixa ciutat com a retardataria y confessional ha de fer induir, naturalment, una inferioritat de Catalunya pera la seva autonomia, per desequilibri ab el món exterior y ha de permetre als nostres enemics que retreguin encara'l vell tópic, tant rebregat, del retrogradisme catalanista.

Per això, avui que'l governador civil, confirmant acords de la Comissió provincial, sospén la decisió del nostre Ajuntament, ens cal insistir sobre les paraules en que en Layret feia notar que l'obra contra'l Pressupost de Cultura no venia de la representació popular y llegítima de Barcelona.

Aquests dies, llegint l'estudi den Menéndez Pelayo sobre Joan Boscá, me sobtava, en la pàgina 20, aquesta noticia: quan, en 1398, el rei Martí l'Humà volgué obtenir del Papa la concessió d'un Estudi general o Universitat a Barcelona, el Consell de Cent «deliberá no s'acceptas, per que serien mes los perills e scandols que podien seguir, que los profits e honor».—Veieu aquí una manifestació, no ja de la famosa «avara poverta» senyalada a la «Commedia», sinó d'aquell raquitisme espiritual qui ha fet de Catalunya, per tant temps, un exemplar d'obstinada y empírica aversió a lo nou, de la qual podem veure manifestacions diverses en la prosperitat exclusiva de l'escola històrica del dret, en la filosofia catalana moderna, tant diferenta de l'amplíssima den Llull, en la llarga dictadura periodística d'un home de mires tant curtes com en Mañé y Flaquer, y en fí, en aqueixa paraula flamant d'avui, «política realista», ont hi ha, en el fons, un profond desprecí a tot ideal.

Ens cal, sia al preu que sia, sortir d'aquesta «inespiritualisació», qui tant mal ens ha fet, ja que ademés de retardar la educació general catalana ha contribuit a fer antipàtic, fora de casa, tot lo catalá. Sé cert que una tal idiosincrassia entra per molt en l'aversió que se'ns té. Es que hem parlat massa contra l'esperit de Don Quijote, y ara tenim l'ànima resseca, vagament «sancho-pancesca». Ens cal, a tot preu, ara més que mai, «quixotisarnos»; repareu que això podria donarnos definitivament una superioritat damunt l'adversari, qui ha anat perdent tot l'antic quixotisme, el quixotisme imperial y intervencionista ab el qual va donar un dia el seu nom a tota la terra.

L'obra contra'l Pressupost de Cultura es essencialment una obra de «sanchopancisme». Ho es, sobre tot, per part de aquells bons senyors de la Junta de vocals associats, qui, fingint indiferencia religiosa votaren contra'l Pressupost ab l'excusa farisàica de «considerarlo ruinós». Els qui s'hi oposaven en nom de la religió ho feien encara en nom d'un ideal, per regressiu y migrat que fós. Aquells altres ho feien sols en nom de l'etern materialisme qui subjecta'l cós a l'esperit, l'«administració» a la «política», l'escombratge dels carrers a les escoles...

Y pensar que'l triomf del nou projecte de llei local es el triomf dels «vocals associats»! Y pensar que són els «intereses materiales», qui obtenen victoria sobre l'educació de la ciutat, educació que es la Ciutat mateixa, y no aquella Ciutat de negociants qui s'oposava a l'iniciativa reial del rei Martí, el darrer monarca català de Catalunya! Perqué la representació corporativa omplirá d'empírics y d'administratius els sitials edilicis, d'aquella «bona gent» qui (com jo deia) es «gent de casa» portes endintre del domicili, y als carrers y en les plasses no es més que aquesta cosa material, carnal: «tranzeunts»! Y aleshores, quan la Casa comunal sia assemblatge de «tenedors de llibres», sense'l menor concepte de la comunalitat, y realisi l'«ideal» (l'ideal! oh irrisió de la paraula!) l'ideal de certes gents atacades d'aguda miopia anémica, gents qui volen «administració» y no «política», aleshores, contra cada iniciativa bravament quixotesca de les eternes joventuts, no deixarà, aqueixa vellesa sistemàtica, d'alsar el crit de les granotes dins l'estany mort, o l'apaga-llanties de tots els pobres d'esperit: horror a la «perillosa novetat...» No pensis, y estaràs segur de no pecar. Y així sobre tu, mansament, passaran les coses...

GABRIEL ALOMAR

TOT PASSANT

Literatura infantil

Una de les coses mès encoratjadores del nostre moviment actual, es aquesta tendencia, més accentuada cada dia, a preocuparse dels infants, de la formació del caràcter y de l'intelligencia dels que han de substituirnos en la lluita y dur a bon terme l'obra per nosaltres tot just iniciada. Producte d'aquesta tendencia, són ja bona colla les institucions educatives fundades en pocs anys à Barcelona, algunes potser ab millor voluntat que orientació, y les publicacions destinades exclusivament als infants que venen a completar l'obra d'aquelles.

Entre aquestes publicacions convé remarcarne una de nova, La rondalla del dijous, *que edita la benemèrita casa de L'Aveng, ab immillorable presentació. Aquests quaderns setmanals de contes destinats a les criatures, han vingut a completar l'obra de cultura que du a terme la dita empresa editorial, ab la seva* Biblioteca popular. *L'una y l'altra publicació, són com els dos extrems d'una mateixa tasca difusiva de la cultura. Ab la colecció de contes que ha comensat a publicar, ensenya als infants a estimar la nostra llengua, alhora que desenrotlla la llur imaginació y contribueix a formar llur cos y llur esperit, y els exemples que de les faules se desprenen, ab els volums de la biblioteca popular posa a l'alcans de totes les bosses les obres mestres de la nostra literatura y de les extrangeres. Les dues obres, doncs, se completen, essent l'una continuació y extensió de l'altra. Y devem felicitar als directors de l'Aveng per haver donat a l'empresa cultural de la biblioteca popular, aquesta necessaria premisa dels contes destinats a iniciar als infants en les belleses de la llengua catalana.*

Y ara una observació, dirigida no tant sols als editors de La rondalla del dijous, *sinó a tots els literats que colaborin en aquesta y altres obres de la mateixa naturalesa. Fins avui, la majoria de lo que's destina a lectura dels infants, ve tarat pels mateixos vicis rutinaris de l'educació familiar y no familiar que se'ls dona. Sembla com si'ls autors d'aquesta literatura infantil, tinguessin el deliberat propòsit d'ofegar en l'infant lo que ha de fer en l'avenir la personalitat y la forsa de l'home. Tot tendeix a matar en les criatures l'esperit d'iniciativa propria, posantlos davant dels ulls exemples dels perills a que s'exposen els que s'hi abandonen, alhora que se'ls ofereix com model de perfecció un conformisme covard y ploraner.*

No hi ha necessitat de remarcar lo funest d'aquesta general tendencia. Si volem que la nostra Catalunya segueixi cada dia ab mès braó la ruta comensada, es necessari que treballem pera que'ls nostres ciutadans tinguin una vigorosa personalitat, desenrotllant de bona hora en el nostres infants l'esperit d'iniciativa y la confiansa en les propries forses. Per això convé desterrar de la literatura infantil tot aquest rastre de rutina casolana y ploranera que ha deixat en nosaltres la nostra educació defectuosa y empendre una orientació completament oposada, adaptant a la nostra manera d'esser, lo que ha fet, per exemple, Ruydard Kipling pera'ls infants anglesos.

J. POUS Y PAGÉS

L'Homenatge an en Guimerà

Ahir a la nit se reuní la Comissió Executiva d'aquest Homenatge prenent diferents acords d'importancia, els quals se donaràn a conèixer aixi que'ls preparatius dels mateixos estiguin més avensats.

Avui dita Comissió farà una visita de compliment a don Angel Guimerà y demà passat visitarà a l'Arcalde y al President de la Diputació, pera posarse d'acord ab els mateixos respecte d'algunes de les festes que's tenen en projecte, per les quals serà necessaria la cooperació d'aquelles corporacións.

De Madrid estant

L'orgía de les paraules

Avui el Congrés a primeres hores s'ha vist animat. Els diputats, exdiputats y periodistes que prenien cafè al buffet han marxat depressa cap a llurs escons y tribunes. En Morote havia recorregut el saló de conferencies, el buffet y els passadissos, dient:

—«Entrin... entrin... que sentiran parlar de «sicalipsi».

Y es clar; la gent ha entrat y ha rigut, y ha fet brometa mentres parlàven de lo de Santander...

Després la Cambra s'ha buidat. La llei hipotecaria! Volen una cosa de menys substancia que això de la llei hipotecaria?

Qui més, qui menys, de les hipoteques no sab res ms sinó que és ón una cosa que dona forsa mals de cap. Ara vègin si un diputat de la majoria que s'estimi o bé un bloquista de bon sentit pot perdre'l temps al Congrés escoltant debats referents a un assumpte tan insípit.

Massa que'n tenen de parlar a cal notari o a cal prestamista d'hipoteques, els que tenen finques o bé'ls que les han tingudes!

Després, llei de comunicacions marítimes. Veusaquí una altra «lata».

Si hem quedat tots en que això no interessa més que a la Companyia Trasatlántica, a mitja dotzena de gallecs y a dos o tres catalans!...

¡Doncs, que ells s'ho fassin! El bon diputat perfecte, de la majoria, o de les oposicions, ha marxat a fruir les seccions vermouths dels teatres, les yetllades dels «cines», el capvespre de la carrera de Sant Geroni.

Al Congrés hi han quedat fins a una vintena de pares de la patria.

Abans d'anarsen, un me deia:

—Això està mort... Fins que's plantegi el debat sobre'l bloc no penso tornar... D'aburriment no'm dona la gana de morirne.

El debat del bloc... Això sí que serà de gran interés. Al menys escoltarem bonics discursos.—C.

Madrid, 8 de mars.

SPORTULA

Sobre una odissea presidencial

La retirada d'en Roosevelt.—La retirada d'en Loubet.— ¿No hi ha, en les circumstancies d'aquets dos *mutis*, un reflecte de la naturalesa de dos pobles y dues polítiques? El president francès, passiu, limitat a les funcions constitucionals del poder armònic, donà'l seu nom a una època de renovellament de la república, a una victoria civil sobre'l militarisme, a l'obertura del comí d'emancipació que havia de lliberar definitivament l'Estat de l'Esglesia y permètreli encaminarse envers aquest segle XX qui se anomena socialisme. Y el president, finida la séva tasca passiva, retornava, com Cincinat o Diocleciá, al conreu del jardí domèstic.

El president americà, qui unia an els dos poders armònic y executiu aquell altre poder de *inspiració*, no classificat, y per el qual tota una forta nació s'anima ab l'esperit d'un sol home, deixa també la tasca imperial acomodantse a la llei democràtica; y mentres veu assegurada en un atlètic colaborador la continuació de l'obra, ja que l'obra es més alta que l'obrer, ell marxa a compensar l'ausencia de treball civil ab el deport d'una tasca física e intelectual qui tindrà per escenari'l món; el món, desde les casseres de l'Africa central, continuació de les casseres del Far-West, fins a les conferencies universitaries sobre les velles càtedres d'Oxford y la Sorbona, com una salutació del continent espiritual novíssim a l'antigor viventa de la ciencia humana.

En Roosevelt a Oxford..... Es la reintegració de l'antiga colonia emancipada en el sitial científic de la metròpoli. La grandesa britànica ne rebrà un homenatge gloriòs, com si la prova de la fortitut del fill compensés el perdut domini.—En Roosevelt a Paris, parlant de La Fayette..... Es una altra reintegració: es la reintegració de l'escola de llibertat ont els guerrers de l'antic régim (La Fayette, Rochambeau, Lanzun) varen aprendre'l sentit de la sobirania, civil en la metrópoli filial desde ont la llevor de llibertat va fertilisar el continent d'Europa. Si en la conferencia d'en Roosevelt a Anglaterra hi ha una relació de fill a mare, en la conferencia d'en Roosevelt a Fransa hi ha una relació de pare a filla. L'ànima forta de Danton vibrará ab el sò de la veu presidencial, aquest dia encara futur. Y un sol viu, sagrat y caudolòs, correrà sobre les dues terres.

FOSFOR

DESDE MALLORCA

Dijous al vespre va quedar difinitivament constituída la Societat «L'Espurna», entitat que, donada l'afluencia de jovent que ompla ses llistes de socis, es d'esperar que treballarà ab ferm braó, en pró de la cultura y foment artístic, que es a lo que va encaminada principalment.

La Junta Directiva que's nomenà a l'acte de constituirse, fou la següent:

President, Llorens Riber, pbre.; secretari, Joan Capó; tresorer, Antoni Oliart; y vocals: Albert Iglesias, Salvador Galmés, Alfons Aguiló y Miquel Ferrà.

De moment aquesta societat queda domiciliada al carrer de la Concepció, 3, primer pis.

***

L'entusiasme que ha despertat la conferencia que donà diumenge passat al Centre Català el doctor Antoni M. Alcover, es gros. La prova més eloqüent d'això, es la pluja de demandes d'invitacions que ha tingut la Junta de dit Centre pera assistir a la segona del torn que's donarà demà al vespre a càrrec de don Benet Pons y Fabregar, arxiver y cronista de Mallorca sobre'l mateix tema «Regionalisme».

El Centre, a judicar per l'entusiasme despertat per la primera Conferencia y per les discussions que ha promogut, ha tingut l'acert d'acordar l'impressió de totes les que's donaran aquesta Quaresma, en un elegant volum que s'editarà baix les mateixes condicions que s'edità'l volum de articles den Pí y Margall, publicat per la «Secció d'Estudis y Propaganda» del C. N. R. de Barcellona, això es: tots els que's suscriuran per l'edició tindran dret a un volum per cada pesseta que aquesta pugi, y després, se vendrà'l sobrant de la edició al preu de sis rals volum. Es d'esperar que l'acord del Centre's veurá recompensat per l'èxit més falaguer y que seran molts els catalans y mallorquins que se suscriuran per un o més volums. (1)

ANTONI OLIART LLACH.

Palma, 6-3-909.

(1) Si algú de fòra Mallorca volgués suscriures a l'obra del Centre, pot escriure a Secretaria del mateix enviant l'import de la suscripció en segells de correu de 5, 10 y 15 cèntims, juntament ab la direcció de l'interessat a fi de poderseli repartir el volum el dia de sa publicació, que segurament serà del 10 al 15 d'abril vinent.

En Guimerà, vendrellenc

Deia en «Pol» a «La Veu»:

«¿Qué s'ha de fer per en Guimerá? ¡Se'n poden fer tantes de coses! Peró la qüestió es caminar.

Pera mí—el meu respecte y el meu amor a l'Angel, me donen cert dret a iniciar—lo primer que cal fer es legalisar la nacionalitat catalana de l'Angel. Nascut, per atzar de familia, fora de Catalunya, se l'ha guanyada de debó la nacionalitat catalana, no sols per l'amor a Catalunya y pels seus fervorosos sentiments nacionalistes, sino per la gloria que li ha donada. Cal que l'Ajuntament de Barcelona, cap y casal de Catalunya, el fassi fill adoptiu de la ciutat.»

Sens perjudici de que's realisi lo que en «Pol» proposa, «pera legalisar la nacionalitat catalana» den Guimerá, cal recordar que hi ha una vila catalana que per dret propri, sense formulismes ni legalisacions, ha tingut y considerat sempre al gran Guimerá com fill seu ilustre, y aquesta vila es Vendrell. Sí, en ella hi passá'ls primers anys de la seva vida; en ella hi resten encara companys y amics de la seva infantesa y de la seva primera joventut; en ella hi reposen les cendres dels seus avantpassats; en ella hi conserva íntegre el patrimoni heretat del seu pare y la casa pairal, y en aquesta un vell pupitre, en els dintres del quall hi son, revolts, els «versos» que de noi va escriure, y en el mateix hi foren escrites les concepcions poétiques de la primera etapa literaria de l'avui eminent poeta y insigne dramaturg que's tracta d'homenatjar.

Y si la vila del Vendrell considera com a fill seu a l'Angel — com familiarment l'anomenen els vendrellencs— ell ho ratifica en el bell y patriótic discurs presidencial del Certamen literari que la susdita vila va celebrar el dia de la Festa Major de l'any 1887, inclós en el volum «Cants a la Patria».

Escolteu lo que diu:

«Dia ben agradós es pera mí'l d'avui, en que, per condescendencia vostra, me doneu una de les presidencies d'aquest cetamen proporcionantme ocasió de manifestarvos públicament, de desde'l lloc en que m'heu colocat, lo regonegut que us estic; ¡que si sempre fora honrós pera mí, ho es molt més venint de vosaltres. Jo vos ho agraeixo doblement, perqué ab aquesta mostra de benevolencia heu significat que admeteu com a fill de la vila a qui vos parla, que, si bé no ha nascut en ella, en ella hi té'l casal de son pare, aont hi va veure la llum del dia; en ella s'obrí són pensament y són sentir als afectes més grats a l'ánima; en ella ha contret amistats que duraran tant com la vida; en ella va comensar a parlar aquesta enérgica llengua catalana, que es més hermosa que totes les altres llengues del món, y en ella hi té, com tots vosaltres, en aquell quadrat de terra solitaria ont els xiprers se balancejen, cendres plorades de parents y de companys de l'infantesa y de amics entranyables.»

No, no cal pas legalisarla la nacionalitat catalana den Guimerá; ben legalisada está. Ell ho ha dit: al Vendrell va veure la llum del dia; al Vendrell s'obrí són pensament y són sentir als afectes més grats a l'ánima; y sobre tot, al Vendrell va comensar a parlar la nostra hermosa y enérgica llengua.

Vendrell, doncs, pot y deu vantarse de comptar entre'ls seus fills al gran y eminent poeta y dramaturg Angel Guimerá.

L. B. A.

Notes y comentaris

DIVORCI

Segueixen les sessions de les Corts, d'una manera tant isocronament desesperant, que no sembla sinó que sigui quelcom que marxa per l'impuls d'una corda mecànica. Les Corts espanyoles, tenen el tic-tac, grave, monòton, dels vells rellotges de caixa. La vida de renovació y d'apassionament, passa de llarg per enfront dels lleons de la graonada de la carrera de Sant Geroni.

Però es que a Espanya no ocorreix res ab prou relleu pera deturar el pensament de cinc cents llegisladors. An a tu, llegidor, an a mí, comentarista, quotidianament la visió d'una lletgesa, l'espectacle d'una injuticia, el pressentiment d'una renovació, ens commou les entranyes. Y presencia la nostra familia l'indignació nostra o'l nostre visionarisme y les taules de café, escolten cada tarda'l nostre dalit d'acció. ¿Que tot això no es res més que'l sempitern platonisme dels vulgars arranjadors de la cosa pública? Sí, però també es indicador de que en nosaltres, cutadans senzills, hi han inquietuts inexistents en els investits d'autoritat llegislativa.

Com a resultancia del parlamentarisme, Spencer, denunciava un excès de lleis que complicaven la vida. Els parlaments no havien conseguit més que regularisar minuciosament la vida, sense resoldre'ls seus problemes. A Espanya, no pot remarcarse l'observació de Spencer. Fòra de lo administratiu, y de la jurisprudencia civil no hi ha complicació llegislativa. Res hi ha fet sobre qüestions socials, res tampoc sobre problemes polítics y religiosos. La voluntat dels governants supleix les deficiencies del codi, y es per això que les autoritats cauen freqüentment en extralimitacions dictatorials, perquè les lleis abstractes, divagadores, deixen a l'interpretació, gairebé sempre restrictiva, lo que deuria constituir concreta aplicació.

Hi ha un problema de regularisació de funcions civils y eclesiàstiques, d'independencia entre l'Estat y l'Iglesia, que avui dona vida al bloc; els foros de Galicia y els latifundis andalusos, l'analfabetisme popular y l'analfabetisme pedagògic; la subordinació a la llei militar dels ciutadans, lliures del servei de les armes; l'intensificació de la producció nacional; mil y mil trascendentalismes, mil y mil petits problemes. Y les Corts espanyoles, isocronament infecondes, segueixen ab el seu tic-tac desesperant de vell rellotge de caixa que presideix, com un fèretre en peu, les desolacions d'un casal esquerdat y polsós.

Desde Catalunya guaitem els professionals de la política, els que la practiquen y els que l'escrivim, el silenci del Congrés espanyol. Totes les noves que trenquen aquest silenci, la caiguda d'un ministre, el nomenament d'un general pera un alt càrrec, els viatges al Marroc, no'ns interessen. Les llegim com si fossin de Turquía, homes y coses d'altres rasses y altres latituts. Y quan com ahir, un projecte de llei de vagues se posa a discussió, un sociòleg de traducció, el senyor Morote, llueix, sense acalorament, unes llargues estatístiques que potser estaven reservades a un article de fons de «El Heraldo» o a una conferencia a l'Ateneu. Y els diputats, escoltant la peroració den Morote, llarga com totes les peroracions den Morote, riuen. ¿Quina virtualitat pot tenir una llei obrera feta entre rialles? Després els obrers, un dia qualsevol, topen contra aqueixa llei y la trepitgen en plé carrer. Si ningú va pensar en els seus dolors, si cap dels diputats va meditar, seriós, sobre les complicacions del treball actual, ¿en nom de què voldran obrir els punys tancats dels proletaris...?

Ells tenen una política en absolut extranya a nosaltres. Mentres no intervenen diputats catalans, el Parlament no es cosa nostra, intervenida per nosaltres. Y encara que s'arribés a la formació d'unes Corts Constituients; susceptibles de transformar fins la forma de govern, Catalunya, si no intervenia per propries conveniencies, assistiria indiferentment, com si enlloc d'esser a Madrid, se desenrotllés a Constantinobla.

Es la disparitat de visió política, de sentiment de la vida, exteriorisantse, aont adquireix més trascendencia: en les entranyes mateixes de la vida espanyola, en el Parlament. Nosaltres sentim l'empenta de la Vida, de lo que mou y renova, y les Corts espanyoles, encara que'ns ho neguin, segueixen ab el seu tic-tac de vell rellotge, senyor de les sales desolades dels casals ab pols y blasons.

Gazeta d'art

SALÓ PARÉS. — EXPOSICIÓ PAHISSA

Sis dibuixos de factura concienciosa, vagues melangíes de bosc desfullat, d'estany tranquil, de pasturatge montanyenc que són lo que sempre fa en Pahissa, encara que en Pahissa ho fa molt bé. Aquest artista, qual nom rodola desde fa tants anys per les publicacions ilustrades, ha vist amargada la seva vida en la lluita ab els editors barcelonins, que són, més que'ls de tot arreu, refractaris a les exigencies de l'art y d'aquesta amargor no n'hi posa res en les seves produccions; les de la present exposició, no obstant, poc afegirien al seu renom ben conquerit...

Indiscrecions de taller y noves de Societats

En Nestor, l'aristòcrata pintor de les morbideses més refinades, el grandiós visionari dels palaus de somni, debuta ara en el gravat a l'aiguafort; esperem de les seves mans quelcom de miraculosament distingit y selecte, tot donantne la bona nova anticipada al públic, que segurament serà cridat algún dia a judicar aquests aiguaforts.

—En Jaume Llongueres ha acabat fa dies un hermós pergamí, qual redacció'ns el revelà dedicat al senyor Sanllehy en agraiment als seus serveis a la religió catòlica y contra'l pressupost de cultura. Esperavem a parlarne quan fos exposat, però se coneix se'n deuen donar vergonya d'aquestes cosetes. Consti que no hi hauriem vist més que la part artística, excepcionalment elegant y nova y que per ella sols felicitacions mereix en Llongueres, que s'ha arribat a fer un estil personal dintre del difícil art de miniar pergamins.

—Per iniciativa del mecenes reusenc don Pau Font de Rubinat s'estan fent treballs pera publicar, traduides al catalá, dues obres mestres de la literatura grega, ricament ilustrades, y en edició de bibliòfil. L'una l'ilustrarà en Riquer, qui té ja molt avensat el seu treball y l'altra en Labarta, jove.

—El «Círculo Artístico» d'aquesta ciutat en agraiment de la visita que li feu en Maura ha pensat regalarli una colla d'apuntacions originals dels socis de la casa que tinguin voluntat d'obsequiar ministres y «dilettanti» de la pintura.

H. O

Sessió de la Diputació

A tres quarts de cinc de la tarda comensà la sessió d'ahir, onzena del periode y única de la segona pròrroga, ocupant la cadira presidencial don Enric Prat de la Riba.

Se llegí y s'aprovà l'acta d ela sessió anterior, passantse al despatx ordinaria, que constava d'aquestes dues comunicacions:

Relació de serveis prestats pels mossos de l'esquadra, en el mes de febrer. Telegrama del general Linares, manifestant haver prés possessió del càrrec de ministre de la Guerra. El senyor Prat digué que havia contestat an aquest telegrama, felicitant a l'agraciat y agraintli l'atenció.

Mocions

L'HOMENATGE AN EN GUIMERÁ.—El senyor Gubern, seguidament, feu un sentit discurs, demanant l'adhesió de la Corporació pera l'homenatge al gran poeta Angel Guimerà. La joventut intelectual de Catalunya, digué, vol rendir al nostre eminent literat un homenatge digne d'ell y digne del poble que li tributa. Jo crec que la Diputació de Barcelona, com en totes les qüestions que afecten a tot Catalunya, deu esser la primera en adherirse an aquest homenatge, enviant a la Comissió nomenada pera realisarlo una comunicació oficial, oferint l'adhesió y l'apoi de la Diputació pera aquell alt objecte».

La Diputació acordà acceptar la moció del senyor Gubern.

ARRENDAMENT DE LA COBRANSA DE LES CONTRIBUCIONS.—El senyor Tona, a continuació, parlà d'una reunió celebrada darrerament al Foment del Treball Nacional, en la qual se tractà de la conveniencia de que'l Còs provincial arrendi la cobransa de les contribucions y impostos de l'Estat. Esmentá l'importancia de l'assumpte y demanà que la Comissió d'Hisenda l'estudii y presenti lo que acordi en la próxima sessió. El senyor Prat també parlà de l'importancia de la qüestió, acordantse que aquesta passi a Hisenda y se celebri, segons l'acord que recaigui, una sessió especial extraordinaria.

ALTRES HOMENATGES.—El senyor Pelfort demanà també l'adhesió de la Diputació a un altre homenatge: el que s'ha de celebrar pera'ls que a Barcelona moriren en la guerra de l'Independencia. El senyor Bartrina també solicità lo mateix pera les festes que s'han de celebrar al Bruc, també d'homenatge a martres de la Independencia. Així s'acordà.

LA DIMISSIO DEL SR. PLAJA.—El senyor Pich preguntà lo que hi havia sobre la dimissió del senyor Plaja de president de la Comissió de Foment, sobre qui es el successor y sobre lo que sentí dir de que la susdita comissió retiraria alguns dictamens. El president y el senyor Serra, nou president d'aquella comissió, li responen amplament, manifestant que la comissió es autònoma en lo de nomenar president y que la dimissió del senyor Plaja fou molt sentida pels seus companys, que procuraren ferlo desistir de la mateixa, sense aconseguirho.

Y per últim, després d'una altra moció, de poca importancia, del senyor Sostres, se passà a la

Orde del dia

El primer dictamen de la mateixa era'l referent a la provisió de la càtedra de Tintorería y Estampats, de l'Escola provincial d'Arts y Oficis; fou retirat pel senyor Serra, lo mateix que'l tercer, que's referia a la subvenció pera restaurar l'iglesia de S .Martí Sarroca.

Altre dictamen en que's proposaven diverses quantitats pera gastos agrícols, fou modificat així: Les mil pessetes que's proposaven pera la Lliga de Defensa de l'arbre fruiter, foren rebaixades a 750, a petició del senyor Bartrina y després de votació nominal que dona per resultat 20 vots contra 12. Les mil pessetes que's demanaven pera premiar la millor monografia de una explotació agrícola, després d'un raonat discurs del senyor Gubern, que impugnà'l dictamen, seran a càrrec del pressupost propri de la comissió de Foment de interessos agrícols, en lloc de carregarse a la consignació de 5.000 pessetes que hi ha votada pera Concursos, congressos y demés propaganda agrícola; y les 500 pessetes que's proposaven pera premiar unes obres de text de l'Escola d'Agricultura, foren retirades, després de manifestar el mateix senyor Gubern que aquelles obres no eren necessaries, ja que a l'Escola hi ha obres de text en lloc d'apunts com

GRANDIOSOS SURTIDOS EN JOYAS, RELOJES Y OBJETOS PARA REGALOS.—MONEDEROS Y LIMOSNEROS A PRECIOS DE FABRICA.—LA CASA MAS ECONÓMICA. **LA ARGENTINA** PUERTAFERRISA, NÚMERO 1

deia'l dictamen. Després d'aquestes paraules, el senyor Plaja'l retirà.

Altre dictamen, també de sobre la taula, com els anteriors, era'l referent a la distribució de 25,000 pessetes a les entitats que's dediquen a l'ensenyansa pera'ls obrers. Com diversos diputats feren observacions y esmenes a la distribució, s'acordá que'ls diputats descontents presentessin a la comissió de Foment les seves esmenes, pera discutirles en el sí de la mateixa.

Després de reunida la comissió, se presentá'l nou dictamen, del qual se'n mostraren descontents els Srs. Pich y Pellicer. El primer feu un llarg discurs, dient que moltes societats subvencionades no estaven dintre de les bases, mentres que 5 o sis que ell patrocinava hi estan, no havent obtingut subvenció. Per fi s'aprova el parer, no sense que'l senyor Pich demanés votació nominal sobre diversos extrems, pera demostrar el seu enfado per no haverse acceptat les adicions de subvencions que proposava.

El dictamen següent an aquest proposava'l nomenament d'una comissió mixta de diputats provincials y regidors de Barcelona pera estudiar la qüestió de l'obertura de la Granvia Diagonal, y demés carrers que afecten als terrenys en que avui hi ha la Granja experimental. La impugná ab un brillant discurs el senyor Cruells, qui explicá tot lo ocorregut en aquesta qüestió. En abril de 1906, per gestions de l'aleshores president de la Diputació senyor Sostres, el Govern expedí una R. O. autorisant el traslladar a un altre lloc de l'Escola Provincial d'Aricultura, el Jardí botánic y la Granja experimental, convertint els terrenys que aquests ocupen en solars edificables que's podrien enagenar, subvenint als gastos que'l traslladar y la millora de l'Escola suposaven. Desde aleshores ensá—digué'l senyor Cruells—no s'ha fet res, o quasi bé res, y ara se ve ab aquest dictamen proposant un expedient dilatori, un tramit burocrátic que no resolt res, com es el nomenament de aquesta comissió mixta. En lloc d'això, jo crec que'l dictamen deuria esser el comensament dels treballs pera realisar la obra que'l Govern encarregá a la Diputació ja fa tres anys, els estudis preliminars de declaració de terrenys viables y edificables, senyalament del cost de la nova Granja Institut agrícol, etc.

Seguidament després dels extens discurs llegí unes conclusions que presentá en substitució del dictamen de la Comissió. Aquest se retirá pera nou estudi, junt ab les bases presentades pel senyor Cruells.

EL SECRETARI DE LA MATERNITAT.—Acabada la discussió de l'anterior parer, se passá al de la provisió de secretari de la casa provincial de Caritat y Expósits. La comissió de Governació pera cobrir aquesta vagant, obrí un concurs y d'entre'ls diversos concursants formá una terna dels senyors Pou, Blajot y Gatell, presentantlos pera que se'n votés un.

El senyor Cruells combaté aquesta forma irregular d'un concurs, defensant que la comissió havia d'escullir aquell que tingués mérits y aptituts y no presentar tres noms alhora. En aquest sentit presentá una esmena que no fou acceptada per la Comissió després de reunirse breument. El Sr. Calvo també impugná'l dictamen demanant en un llarg discurs no establís preferencia y se permetés votar entre tots els que acudiren al concurs, pera que d'altra manera la Comissió no obligués als diputats a votar una de tres persones que podrien esser desconegudes. El senyor Sostres contestá ab un llarc discurs pera justificar la manera com s'ha fet aquest dictamen. Peró com que'l senyor Calvo no's convencé fou necessari votar, rebutjantse l'esmena per 25 vots contra cinc.

En conseqüencia se passa a votar la terna. En la primera votació obtingueren, el senyor Gatell, 12 vots, igual número el senyor Pou, 6 el senyor Blajot y un en blanc. Com que cap dels tres havia tingut la meitat més un dels vots emesos, fou rebutjada la candidatura del senyor Blajot y se votá novament pera'ls altres dos noms. En la segona votació sortiren 18 vots pera'l senyor Pou, 12 pera'l senyor Gatell y un en blanc. En conseqüencia queda nomenat secretari de la casa provincial de la Maternitat y Expósits, don Rafel Pou de Foixá.

El reste de l'orde del dia

Fora d'aquestes dues enutjoses qüestions, la provisió de la secretaria y les subvencions a entitats que sostenen escoles pera obrers, el reste de l'orde del dia transcorregué sense discussió o ab molt poca. Heusaquí'ls principals dictamens aprovats:

Provisió de la Cátedra d'Economia Social, a favor de don Josep M.ª Tallada.

Concurs pera la provisió d'una plassa de sobrestant segón de la direcció de Obres Públiques provincials.

Proposta pera la provisió de la plassa de comandant quefe del cos de Mossos d'Esquadra. Posada a votació la persona en qui devia recaure l'elecció, resultá nomenat don Lluis Guzman de Viiloria, per 25 vots. N'hi hagué dos en blanc. L'agraciat es avui comandant d'Estat major.

A quarts de deu del vespre acabava la sessió.

Noves de l'extranger

ROMA.—No's te noticia encara del resultat concret de les eleccions llegislatives que's varen celebrar el diumenge a Italia, ab gran animació peró sense greus incidents.

Han pres part en la lluita'l 70 per 100 dels electors inscrits.

Sembla que'ls católics que havien presentat candidat ab el permís del papa hauran obtingut algun triomf en les provincies del Nord y del Sud d'Italia, peró no aixís a Roma aont en lloc del diputat moderat senyor Santini ha resultat electe'l socialista reformista senyor Bisolati, del partit de l'extrema esquerra.

Se concedeix gran importancia an aquesta victoria.

Els principals interessats en aquesta lluita electoral han recorregut els carrers de Roma sense provocar desordes de cap mena.

Se considera que l'esquerra guanyará 15 llocs en el Parlament, siguent per lo tant el de seixanta'l número total de vots que tindran.

El caracter de les noves Corts estará precisat per elements conservadors, lliberals, radicals, constitucionals y grupos de l'extrema esquerra composta per republicans y socialistes.

El govern, que apoiá als candidats conservadors y lliberals, tindrá en el nou Parlament una majoria grandiosa que comprendrá desde'ls elements de la dreta fins als radicals.

En les actuals eleccions no s'ha notat una veritable lluita entre'l Govern y les oposicions.

BERLIN.—El conseller Martin que's va fer célebre per les seves violentes campanyes contra'l ministre compte de Posadowski, ha publicat un llibre titulat «El príncep de Bülow y l'emperador Guillem.»

Aquest llibre ha causat gran sensació, per que tot ell es una diatriba contra Bülow.

En dita obra s'acusa an aquest d'esser traidor al Kaiser y de procurar el seu desprestigi, ab l'objecte d'aumentar la seva influencia al Reichstag y a Palau.

Se diu d'una manera categórica que Bülow va falsejar la veritat quan explicá al Parlament els antecedents de la interviu publicada per «The Daily Telegraph.

«No es cert,—afirma l'autor d'aquest llibre,—que'l Kaiser autorisés la publicació del famós article sense que aquest fos conegut per Bülow.

La veritat es molt distinta.

Bülow doná al que escriguié l'interviu tots els datos necessaris, y va autorisar, sense consultar a ningú, pera que la publiqués al «The Daily Telegraph.»

Després comprenent la responsabilitat en que havia incorregut, tractá de carregar tota la culpa al ministre de negocis extrangers Von Schaen y adhuc al mateix Kaiser.

Els seus discursos al Reichstag són de un atreviment inaudit, que indigna y sorpren.»

Després diu que Bülow te plans d'extraordinaria ambició. Vol disminuir el prestigi del monarca, pera fer ressaltar el seu, a fi de convertirse en amo d'Alemanya.

Ha traicionat al Kaiser, ha violat la Constitució, ha fet sospitosa a Prusia als demés estats federals que integren l'imperi.

Ademés, ha causat la derrota de la diplomacia alemanya, y ha contribuit ab els seus desacerts a l'isolament en que's troba l'imperi dintre d'Europa.

El poble allemany aima al Kaiser; peró l'obra de Bulow, encaminada a allunyarlo d'ell, se prossegueix desde fa alguns anys ab resultats desastrosos pera la causa monárquica.

Els periódics enganyats per Bülow, han fet campanyes violentes contra lo que creien manifestacions del poder personal de l'emperador.

Y, no obstant, s'equivocáren. Dites manifestacions eren conseqüencies dels actes de Bülow.

Del poder personal del Kaiser passem fa temps al de canciller, y aixó es intolerable.

El primer es un Hohenzollern, dels que fundaren l'imperi. El segón es un «parvenu» de la política.

El poble alemany pot soportar an aquell, peró de cap manera an aquest.»

Tot el llibre está escrit en la mateixa forma.

Els enemics de Bülow l'han acullit ab gran alegria y estan fent del mateix una gran propaganda.

No obstant, els amics del canciller diuen que'l llibre ha sigut inspirat per la camarilla palatina, contraria a Bülow que com se sab, ve treballant fa temps pera arrancarli'l poder, fentlo sospitós al Kaiser.

PARIS.—La característica de les eleccions parcials de diputats que's celebraren el diumenge en diversos departaments de Fransa, es el triomf dels partidaris del programa y de la política dels partits radical y radical socialista.

L'elecció del Var que presentava gran interés a causa dels candidats y dels partits que lluitaven, doná'l triomf al candidat radical socialista, per gairebé 3,000 vots de majoria.

Heusaqui un resum del resultat d'aquestes eleccions:

Toulón, sisena circumscripció (departament de Var.).—M. Henri Petin, arcalde de Seyne-sur-Mer, candidat d'Unió republicana radical y socialista, 8.237 vots (elegit); Pierre Renaudel, administrador de «L'Humanité», socialista unificat, 5.826.

Belley (departament d'Ain).—M. Heritier, conseller general, radical, 8.119 vots; Martelin, conseller general, radical 7.585: Nicot, socialista unificat, 1.263. Ballotage.

Marsella, sisena circumscripció (departament de Bouches-du-Rhóne). — Bouisson, socialista independent, 4.788 vots, (elegit); Cremieux, socialista unificat, vots 3.457; Aubin, republicá moderat, 3.907.

Lyon, quarta circumscripció, (departament del Rhône).—Rognon, socialista unificat, 4.513 vots (elegit); Forel, radical socialista, 2.270; Fenestrier, progresista, 1351

Vesoult, (departament de Duobs).—Morel, radical, 10.554 vots (elegit); Marechal, radical independent, 9.215.

Saint-Omer, primera circumscripció (departament del Pas-de-Calais).—Lefevre du Prey, lliberal, 6.107 vots (elegit); Loy Ulmann, radical socialista, 5.771.

Amiens, (departament de Somme).— Lecointe, socialista unificat, 8.396 vots; Daviñ, lliberal, 5.568; Vignon, radical, 3.326. llotage.

Doullens, (del mateix departament). — Sycenham, republicá 3.039 vots; Dusevel, radical, 4.39; Mireus, socialista unificat, 3.222. Ballotage Pontoise, segona circumscripció (departament del Seine-et-Oise).—Leredu, nacionalista 8.682 vots; Amiard, radical socialista, 6.702; Dudois, radical, 3.671; Courdy, socialista unificat, 1.803. Ballotage.

Moutiers (departament de Savoie). — Borrel, radical socialista 3.731 pots (elegit); de Fondars, conservador, 2.738; Taillard socialista, unificat, 226; Jarspiel, nacionalista, 159.

Ambert (departament de Puy-de-Dome). —Chassaigne, radical, 8.317, (elegit); Pellet, radical, 5.311.

Clermont-Ferrand (del mateix departament).—Fabre, radical, 8.559 vots; Marrou, radical socialista, 8.719; Ceccaldi, socialista, 1.540. Ballotage.

Meaux (departament de Seine-et-Marne) —Laffitteau, radical, 3.224; Gaborit, radical socialista, 2.154; Perissout, radical socialista, 2.362; Delpeuch, republicá, 2304; Poisson, socialista unificat, 1.671; Dalmon socialista revolucionari, 67.

Sens (departament de Yorme.)—Javal, radical socialista, 7.126 vots (elegit); Philipe, radical socialista, 2.972; Jovert socialista unificat, 2.151.

Sortenc (departament de Corse.)—Balesi, radical socialista, 3.144 vots; Caituccoli, radical socialista, 2.934; Quilichiri, lliberal, 2.528. Ballotage.

DE L'HOMENATGE

Acabant de fruir l'encís d'una hora de glorificació, l'Ignasi Iglesias, en un rapte de clarivident entusiasme, encarnà una actitut generosa.

En Ramón Vinyes ya ritmarla ab mots esplèndits y la presentà magnificada a la plassa pública.

Abdós poetes havien sabut cristallisar el desitg que latent, existia en el fons de totes les conciencies. Beneim l'instant en que la llum s'es feta en elles y sigui beneit també'l pompós verb, prou briós pera imposarse a tots y pera trucar a les ànimes despertanthi la vibració excelsa de un fecond entusiasme.

No escauria a l'esperit de l'A. de L. C. romandre indiferenta quan de rendir homenatge a un poeta's tracta. Tant d'amor ha posat en l'acte que espera li serà senyalada tasca; puig creu serà de gran trascendencia en aquesta amada terra de tradicions trencades.

L'A. de L. C. veuria ab goig que ningú fes servir el gloriós nom del Mestre, d'escambell polític, de «truc» electorer, o propaganda partidista y apart tot, se procurés un record viu, persistent de la bella festa que's celebrará.

Creu que les entitats oficials deuen contribuir al seu esplendor pera que sigui digne del glorificat, aixi com no deuen rebutjarse aquells espectacles enlluernadors, efectistes, la teatralitat dels quals actuà d'una manera poderosa sobre'l poble. El tribut ha de venir de tots els estaments, que això serà lo exemplar, lo trascendental.

Proposa l'A. de L. C. que's perpetui'l record de l'Homenatge fent una edició de les obres del Mestre, edició soperba, monumental, ilustrada pels millors artistes de la terra; edició que fora a l'ensemps tribut d'aquests al genial cantor y vera manifestació artística de Catalunya.

L'ASSOCIACIO DE LECTURA
CATALANA

Butlletí del Treball

Poden les dones formar part dels Tribunals industrials?

Donavem compte en l'edició d'ahir, de que l'Institut de Reformes Socials en una de ses darreres sesions, va ocuparse d'una consulta que li fou feta per la junta local de Barcelona, consulta que incloia la mateixa pregunta que fem nosaltres en l'epígraf d'aquestes notes.

Varem veure també com la consulta de la J. L. de Barcelona, comprenia les dos preguntes següents: ¿poden les dones, patrones o obreres, esser elctores en la formació del Tribunal industrial? ¿poden també esser elegides, això es, esser jurats, patrons o obrers?

Ja varem dir com va respondre l'Institut a dites preguntes. A la primera que si per unanimitat dels seus membres, a la segona afirmativament també, peró tant sols per majoria de vots, encara que considerable, 10 contra 5.

Realment no sabem atinar en que's deuria fundar la Junta local de Barcelona pera fer la primera pregunta, puig el texte de llei de 19 de maig de l'any passat es ben clar y terminant.

«Art. 8.º Tienen derecho á ser electores en concepto de patronos:

Primero. Las personas naturales ó jurídicas, nacionales ó extranjeras sea cual fuere su «sexo» ó edad, etc.

Segundo. Tienen derecho á ser electores en concepto de obreros todas aquellas personas comprendidas en la definición del artículo segundo que reciban trabajo de quienes sean ó puedan ser electores patronos, con arreglo á los párrafos anteriores, siempre que hayan llegado á la mayor edad.» (Paragraf segón.)

Y l'article segón a que fa referencia aquest darrer paragraf diu:

«Es obrero la persona natural ó jurídica, el aprendiz ó dependiente de comercio que presta habitualmente un trabajo manual por cuenta ajena y cualquier otra asimilada por las leyes al trabajo manual» (paragraf segón). Y com se veu, al dir «persona natural ó jurídica», no fa distinció de sexe.

Ara en quant a la segona pregunta o sigui a la de si poden esser elegides les dones pera esser jurats del Tribunal industrial, ja hi ha més fonaments pera ferla.

En efecte, no hi ha cap article de la llei de 19 maig de 1908, que explícitament ho digui ni que ho negui.

Empró tenint en compte'l paragraf segón de l'article segón y article vuité abans esmentats, y interpretantlos extensivament davant del silenci de la llei, (y ja se sab que una de les regles de l'interpretació es feria «extensiva» quan es materia «favorable» podem regoneixer perfectament el dret de les dones a esser elegides jurats, patrons o obrers, del Tribunal industrial, molt més quan en les excepcions que esmenta l'article 11 no hi está comprés el sexe.

Peró encara hi ha un article més favorable a la nostra doctrina: el decé que diu així:

«Para ejercer el cargo de jurado no es preciso ser patrono ni obrero; «sólo se requiere ser mayor de edad y haber sido elegido válidamente.» Com se veu, entre les condicions exigides per aquest article no hi figura tampoc la del sexe.

En resum, nosaltres entenem, com la majoria de l'Institut de R. S., que si que poden les dones esser elegides pera formar part com a jurats patrons o obrers, dels Tribunals industrials.

Ja veurem ara com interpreta la llei el ministre de la Governació, a qui ha sigut enlairada, pera resoldre, la consulta de la J. L. de Barcelona y l'acord de l'Institut. Ahir ja varem exposar la nostra temensa de que'l ministre interpretant restrictivament el texte de la llei negui a les dones espanyoles un dret que nosaltres creiem que aquella'ls regoneix implícitament. Y ho temem, perquè estem segurs de que «això» del feminisme, per mansoi que sigui, ha d'esser materia «odiosa» pera un ministre conservador espanyol.

R. N. C.

Anglaterra

El Parlament autónom, anomenat cambra dels «Clefs», de la petita illa de Man, situada entre la de la Gran Bretanya y la de l'Irlanda, ha votat un «bill», creant pensions pera'ls vel'ls. Y segons el corresponsal del «Morning Leader» de Londres, a Douglas, capital de l'illa, dita important reforma social será també acceptada per la majoria de la cambra Alta o Senat de l'Illa.

Posada d'actualitat aquesta per dit fet, en breus paraules la descriurem a nostres lectors.

L'illa de Man está situada en el mar de Irlanda y té una superficie de 588 kilòmetres quadrats. La poblen uns 60 mil habitants que parlen la llengua gaélica, dialecte, com les nostres llengues «romances» de la llatina, de la cèltica, y per lo tant un dels idiomes més vells dels que's parlen a Europa. El sol de l'illa está creuat per una carena de montanyes granítiques, ab extenses «turbines» y nombroses mines de plom, de coure y de ferro. Un dels elements vitals de la població, es l'agricultura y sobre tot el pastoreig, ab el qual s'aprofiten les grans selves de l'Illa.

Té aquesta una constitució autònoma, mercès a la seva historia. En poder de senyors feudals visqué fins en 1736, en qual any va passar de mans de la veritable dinastia dels Comtes de Derby (comtat anglès), que la posseien desde'l sigle XVI, a les d'un duc d'Athol, el qual en 1765 la va vendre al rei d'Anglaterra, quedant vinculada a la corona la qual respectà y ha respectat fins ara'ls furs de l'illa.

Catalunya

BADALONA.—El confrare de la veina ciutat, «Gent Nova», s'ocupa extensament en son darrer número, de l'anulació feta pel governador civil de nostra provincia, de les eleccions celebrades el dia 29 de novembre passat pera renovar la meitat dels vocals obrers y patrons de la J. L. de Reformes Socials d'aquella ciutat.

Segons la «providencia» governativa que trancriu literalment «Gent Nova», el principal fonament que tingué'l senyor Ossorio pera anular dites eleccions, ve comprés en el següent paragraf:

«Considerando que aun cuando la Real orden circular de 7 de octubre de 1908, no marca plazo ni forma para que los Alcaldes hagan la convocatoria á elecciones para la renovación de las Juntas, dice en la regla primera de su capítulo III, que la anunciarán «con anticipación y por medio de anuncios oficiales que tengan la debida publicidad»; y no puede sostenerse lógicamente que es publicidad oficial y suficiente la inserción de un suelto en un periódico particular, ni que constituya anticipación bastante un plazo menor de 24 horas entre la publicación del anuncio y el momento de la elección, pues en tan corto espacio de tiempo ó no es posible convocar y realizar las elecciones previas en las entidades patronales y obreras, ó tales elecciones han de adolecer de una evidente falta de sinceridad, ó se tiene que dar el caso (como ocurre con este expediente), de que anunciada la elección el dia 28, aparezcan sin embargo realizados los escrutinios parciales de cada sociedad en los dias 27, 26, 25 y hasta 22.»

Contra aquestes afirmacions del governador, «Gent Nova» sosté que l'edicte oficial y firmat per l'arcalde de Badalona senyor Martí Pujol, convocant les eleccions, estigué exposat en els baixos de la Casa la Ciutat desde'l 16 al 29 de novembre (dia de l'elecció) y que fou publicat pel mateix confrare en son número corresponent al 21 del mateix mes, no sabentse per què trigá a ferho fins el dia 28 l'altre periòdic que's publica en la veina ciutat «El Eco de Badalona», a que's refereix el senyor Ossorio en el seu «considerando» transcrit y en el primer «resultando».

Aquestes consideracions de «Gent Nova» foren confirmades y repetides per l'arcalde senyor Pujol, el secretari de l'Ajuntament y el regidor senyor Monés, en la sessió celebrada pel Consistori badaloní'l dia 4 del mes que som.

Realment són dignes de tenir en compte els datos consignats pel confrare, però nosaltres, sense voler prejutjar la qüestió, que desitjariem que'l senyor Ossorio estudiés detingudament, ens fixem en un detall que té veritable importancia: el de que en les eleccions no hi prenguessin part més que, enl es de vocals obrers tres societats católiques, que acostumen a tenir tots els caràcters menys el d'obrer, y en les de patrons, una sola entitat. Y no'ns fixem ja en les objeccions fetes per les veritables entitats obreres de Badalona que recorregueren en alsada contra l'elecció respecte les llistes d'electors aportades per dites entitats, objeccions contingudes en el «resultando» terter de la «providencia» governativa, ni en les fetes per la Societat patronal que interposà'l recurs en quant a les eleccions dels vocals patrons.

Així, doncs, pera convencens del tot, «Gent Nova» hauria d'explicarnos el «per què» de lo que hem remarcat d'extrany en el «dossier» de dites eleccions y que més amunt hem exposat.

—La Junta Directiva de l'Ateneu Obrer d'aquesta ciutat se proposa obrir en dit Centre un curset sobre «Llegislació del treball» per medi de conferencies teòric pràctiques a càrrec del jove lletrat don Angell Gill.

Dites conferencies, que s'anunciaran oportunament, seran públiques,.

BARCELONA.—El «Sindicat productor d'obrers picapedrers» ens ha enviat un comunicat que no podentlo publicar íntegre per la seva extensió, l'extractarem en breus paraules.

El Sindicat nega la necessitat de que l'Ajuntament concedeixi al «Foment d'obres y construccions» una pròrroga de 8 mesos pera acabar les obres del Museu d'Art Decoratiu del Parc y assegura que don Antoni Riera, director-gerent o representant de dit «Foment» es enemic de que'ls seus obrers s'associin, menassantlos ab despedir als que ho fessin. A més acusa el Sindicat a dit senyor Piera de recrutar treballadors a Alcoy o per la provincia d'Alacant en general, oferintlos treball a jornals de 8 hores y de 5 y 6 pessetes y un cop els té a Barcelona'ls fa treballar a preu fet en quals condicions en prou feines arriben a guanyar 14 rals.

—Se convida als presidents o delegats de les societats obreres de Barcelona, a la reunió que tindrá lloc el dissabte, 13 del corrent a les dèu de la nit al local dels obrers forners situat al carrer den Guardia, 14, pral., pera tractar de la conveniencia o inconveniencia de pèndre part la classe obrera en les eleccions de vocals obrers pera la Junta Local de Reformes Socials, després de la circular enviada pel governador civil anulant les anteriors, a instancia de les entitats catòliques.

Per esser assumpte que afecta a la classe obrera, recomanem que'ls delegats que assisteixin vagin acompanyats de la corresponent credencial. La Comissió.»

—La Societat Artística Culinaria celebrarà demà al vespre en el local de la Societat Clarís, (S. Pau, 83, primer), una gran vetllada en commemoració del XXIV aniversari de la fundació de la Societat.

El programa serà'l següent:

Primer, simfonia per l'orquestra L'Armónica; segon, la comedia en 1 acte «Indicis», representada per l'Agrupació Viladomat; tercer, el monòleg «Sí, senyors», per la senyoreta M. M.; quart, «Una nit d'hivern», cansó popular catalana cantada per la senyoreta Mercès Azcarreta, acompanyada al piano pel professor senyor Martí; quint, el monòleg «Ayer me casé», pel senyor Gil Blancher; sisé, duos de «Los Bohemios» y «Marina» per la senyoreta P. Azcarreta y el tenor don Sebastià Comas; setè, ball de societat ab batalla de serpentines y paperets.

A més se sortejaran entre'ls concorrents a la festa quatre valiosos objectes.

—La Societat d'obrers pintors decoradors «La Siempreviva» de S. Martí y S. Andreu convida als seus socis y a tots els pintors de la barriada encara que no'n siguin socis, a la reunió general extraordinaria que tindrá lloc en el seu local social (Sant Joan de Malta, 12, primer) demá a les vuit de la nit.

Acció Autonomista

Radium Social

Demà, a les nou de la nit, tindrà lloc en aquesta entitat una reunió ab l'objecte de vigorisar l'acció político-social de dita Associació.

La Junta prega als socis la puntual assistencia a tant trascendental acte.

Informació de Barcelona

Carnet d'avui. *—A dos quarts de dèu del vespre:* Conferencia Antich a l'A. E. P.—Id Pinart al Club Montanyenc.—Sessió de l'A. y L. de Ciencies Mèdiques de Catalunya.

—Teatro Soriano. — Grans lluites per «Mis Gerland», que desafia a tots els homes.

Sant d'avui: Sants Alexandre y Melitò mrs.
Sant de demà: Santa Aurea vg.

Vida municipal

La sala tercera contenciosa del Tribunal Suprem ha dictat aute en el plet que l'Ajuntament té ab l'administració general de l'Estat sobre revocació de les reials ordes dictades pel ministeri de la Governació en 13 de mars y 14 de desembre de 1907 en la qüestió García Faria.

L'aute estima l'excepció d'incompetencia de la jurisdicció alegada pel fiscal y la part coadjuvant de l'administració, fonamentantse en que «todo ello ha de ser resuelto en su día definitiva y simultáneamente por el ministerio de la Gobernación por lo que no puede ser considerada como resolución definitiva dicha R. O. en la que dispone la práctica de las valoraciones que han de ser tenidas en cuenta cuando la resolución definitiva se dicte lo que claramente demuestra que hoy sólo se trata de una resolución de trámite.»

Se tracta del nomenament d'un périt pera les valoracions. L'Estat ha nomenat a un individu de l'Academia de Sant Ferrán y l'Ajuntament sosté que ha d'esser nomenat aquí.

Uns particulars han exposat a l'arcalde un projecte de torneig a l'estil de l'edat mitjana representant un episodi de la vida de Joana d'Arch.

Si's fa, será a benefici de la Creu Roja.

La vagant d'oficial primer d'Ingressos, produida per mort de don Paulí Roig, será proveida per oposició, formant el tribunal l'arcalde y els senyors Galí, Borrell y Plá y Deniel, ab el senyor Gómez del Castillo, com a secretari.

Una comissió de veins de Les Corts ha demanat a l'arcalde que s'enllesteixi lo del allargament del carrer den Vilamarí, entre les Travesseres de Dalt y de Baix.

L'arcalde ha recomanat la demanda a Foment.

El proprietari dels solars ont está emplassat el mercat del Ninot ha dirigit una comunicació a l'Ajuntament demanant que's fixi ben clar que'l primer de setembre acabará'l temps del contracte d'arrendament.

La comissió d'Hisenda té avensades les negociacions pera la compra d'aquests solars y d'altres pera l'aixamplament del mercat, havent conseguit ja rebaixa sobre'l preu primitiu, peró si no n'obté de més considerables, no seria extrany que's proposés la traslladació del mercat del Ninot a un lloc proper, utilisant les construccions metáliques de l'Albaceria Central.

L'Inspecció Industrial ha acabat y remés a la Comissió de Reforma de les Ordenanses municipals, l'estudi de les modificacions que a son concepte deuran introdurse en les ordenanses vigents en lo que fa referencia a instalacions industrials, conduccions eléctriques y de gas, paralllamps, linies tramviaries, automóbils y altres vehicules.

Ja estan acabats els planolls y pressupostos (aquests són de 4,151'44 pesetes) de les obres de transformació de l'escola municipal de párvuls del carrer de Sant Geroni en cantina escolar.

L'Arcaldía ha donat ordes pera que's faciliti linfa ab destí al dispensari de la Casa del Poble, aont diariament se vacunará de franc.

El comandant de Marina de la provincia ha remés a l'Arcaldía pera que aquesta l'informi, una instancia de don Joan y don Josep Fontcuberta, solicitant autorisació pera establir un viver de muscles en el port d'aquesta capital.

La comissió de Governació pensa dotar d'una biblioteca el dispensari Oto-rino-laringológic del carrer del Bruch.

La Companyia General de Tramvies ha comunicat a l'Ajuntament que no cobra aument de preu pel servei nocturn, y que, per assaig, ha resolt reduir el preu del passatge en determinades hores en les tres linies, que nasquent a Sans, moren al Port, a la Rambla y a la plassa de Catalunya.

—CAMISERIA SANS, BOQUERIA, 32, Especialitat en camises a mida.

Lletres y arts

ORFEO CATALÀ.—Avui al vespre, tindrà lloc en el Palau de la Música Catalana el segon concert dels anunciats per l'Orfeó Català, prenenthi part per última vegada l'eminent organista de Franckfort, M. Karl Heyse, que interpretarà les següents composicions: Bach, Passacaglia, Gignout, Legende Guilmant, Sonata en dó menor y Saint Saens, Rapsodia sobre càntics bretóns. L'Orfeó Català, a la segona part, donarà la segona audició del grandiós choral a setze veus de Ricard Strauss, Himne, que obtingué la franca ovació que ja saben els nostres llegidors en sa primera audició, dissabte passat.

L'empresa del Teatre del Triomf ha encarregat als pintors escenògrafs senyors Ainaud y Carreras, dotze decoracions pera l'obra de gran espectacle «Los hijos del Capitán Grant» llibre de'ls senyors Josep Maria Pous y C. Colomer y música del mestre don Josep Guix.

En la vetlla del passat diumenge tingué lloc en l'Orfeó Camgó, un recital de melodies cantades per la senyoreta Dolors Portella, professora de la secció de senyoretes de dit Orfeó y deixebla de donya Emerenciana Vehrle. Totes les cansons foren molt aplaudides per la distingida concorrencia que omplia la sala d'espectacles. S'encarregà de la tasca del piano'l professor don Isidre Moncunill, qui desempenyà sa missió immlloraiblement.

Demà, a dos quarts de quatre de la tarda, se celebrará en el teatre de Novetats una funció extraordinaria, representantse la comedia en dos actes de don Eduard Coca «Gent d'ara», y el drama en tres actes de l'Ignasi Iglesias «Foc Nou»

Divendres s'estrenarà'l drama en 5 actes d'Hauptmann, «Rosa Bernd», traduit al català per Martí Alegre y Marc Jesús Bertran.

PAPITU.—El número d'avui del «Papitu», es un dels millors publicats pel picaresc setmanari. Porta, ademés d'un text agudíssim y alegre, caricatures de l'Apa, en Junoy, en Cortés, en Gris, l'Ida, en Nonell y altres. Publica també un parell de planes, dedicades an en Caran d'Ache.

El dissabte vinent dia 13, tindrá lloc en el Teatre Principal l'estrena de la famosa llegenda germánica en 5 actes «El pobre Enric» (Der arme Heinrich) original de l'eminent dramaturc alemany Gerhart Hauptmann, versió castellana de Marc Jesus Bertran.

Pel Consistori dels Jocs Florals se'ns demana fem avinent que'l terme pera admetre composicions fineix el dia 15 del corrent al mitg dia.

—Ferro-Quina «Calisay» es el millor dels licors.

Vida corporativa

El doctor Antich continuará en l'Ateneu Enciclopèdic Popular, avui, a les deu de la nit, la serie de conferencies sobre «Medecina integral».

L'excursió a Vilanova de Sitges, organisada per les comissions de Cultura y Excursions del Centre Popular Catalanista de Sant Andreu de Palomar, tingué lloc diumenge darrer per un bon aplec de excursionistes, els quals se dirigiren directament a Vilanova. Un cop arribats, anaren a la Biblioteca Museu Balaguer, en qual lloc foren rebuts per don Victor Oliva (fill del bibliotecari de dit Museu), el qual acompanyà als expedicionaris per les sales del Museu, donantlos tota mena d'explicacions sobre'ls objectes exposats en el mateix y de les gestions y projectes de la Junta, que resultaren forsa interessants. També'ls acompanyà a visitar la casa aont vivia a Vilanova don Victor Balaguer, quedant de l'un y l'altre lloc altament satisfets y admirats.

Seguidament y acompanyats del senyor Oliva anaren a l'Escola Industrial de Vilanova aont foren rebuts pel director y secretari de la mateixa don Josep Mestres Borrell y don Leopold Crusat, respectivament, el primer dels quals donà als visitants tota mena de detalls del funcionament y projectes de l'Escola.

Després de dinar, junt ab el senyor Oliva, que no'ls deixà un moment, anaren a visitar algunes societats de Vilanova y seguidament y encara que a corre-cuita visitaren la notable imprempta dels senyors Oliva, donantlos tota mena de detalls sobre'l funcionament dels tallers y fentse ben bé càrrec del grau de perfecció ab que's treballa en aquella casa y després de firmar un àlbum del Museu y sentint deixar tant aviat Vilanova se dirigiren a Sitges aont visitaren la població y l'incomparable Cau Ferrat de don Santiago Rusiñol, donant per acabada l'excursió en dit punt, tornant a Barcelona en el tren de les sis de la tarda y quedant molt agraits de les mostres d'atenció de que foren objecte en dita excursió.

L'A. y L. de Ciencies Mèdiques de Catalunya celebrarà sessió aquest vespre, a l'hora de costum. L'orde de la mateixa serà'l següent:

El doctor Charles Menard: «Indicacions de la cura de la Malon».

El doctor Font de Boter: «Cas de nevus maternus, ja anunciat».

La S. E. Radical Socialista, está organisant una campanya contra la puja considerable dels preus de les primeres materies alimenticies y contra'ls monopolis del tabac y del sucre que són la causa de la gran emigració que despobla a Espanya.

En la darrera sessió celebrada pel Círcol de la Unió Mercantil prengueren possessió dels seus cárrecs els senyor novament elegits pera formar part de la Junta Directiva, quedant aquesta constituida en la següen forma:

President, don Hilarió Grué; vispresident primer, don Pau Soler; vispresident segon, don Mariàn Constansó; comptador, don Vicens Rota; dipositari, don Pelegrí Trius; bibliotecari, don Pere Coll Escofet; conservador, don Ricard Gallissá; vocal secretari, don Joan Nualart; vocal vissecretari, don Celestí Torrens; vocals, don Estalisnau Alsina, don Josep Bertran Suñol, don Lluis Bou, don Ramon Fernández, don Joan Llata, don Joan Moreno Polo, don Miquel Picas, don Rafel Pérez Granados, don Salvador Soteras, don Josep Tayá, don Lluis Turqué y don Caietá Vinzia.

La Junta Consultiva ha quedat formada pels senyors; vocals nats, don Domingo Taberner, don Pere Catasús, don Jaume Serra Jané y don Pere Abella; vocals electius, don Josep Alier, don Antoni Aparicio, don Ramon Batlló, don Higini Blanco, don Modest Bosch, don Lluis Codina, don Miquel Duran, don Francisco Ovila, don Jaume Olivella, don Pere Pahissa, don Ignasi Sala y don Josep Vilaseca.

En la indicada sessió s'acordà un vot de gracies a favor del president sortint don Pere Abella y dels demés senyors a quins corresponia cessar en sos respectius càrrecs, y felicitar al governador civil y al quefe superior de policia, per la notable millora que en els serveis policíacs han introduit com pogué comprovar la Comissió del Círcol que visità les principals dependencies aont els mateixos radiquen, a invitació del senyor Ossorio.

També s'acordà complimentar els manaments de la darrera junta general, relatius a que donada l'importancia de la gestió realisada pel Círcol durant el finit exercici se publiqui la Memoria que presentà la Junta Directiva a la General, y a que durant el present exercici ocupin la tribuna del Círcol els nostres més distingits economistes pera tractar assumptes mercantils financiers, econòmics o socials.

En la junta general ordinaria de la «Lliga Vegetariana de Catalunya», se proposà oferir un banquet al seu president doctor Falp y Plana per celebrar ses iniciatives en pro de l'Associació y l'estat floreixent y bona marxa econòmica de la mateixa; demotrats en la memoria llegida pel secretari Dr. Pallejá. El doctor Falp renunciá a l'obsequi que se li oferia, proposant que en comptes d'això la «Lliga Vegetariana» realisés algún acte benèfic que popularisés els fins de l'Associació, com per exemple un dinar als pobres, a lo qual tots s'adheriren ab entusiasme. S'acordà també rebaixar el preu de suscripció de la «Revista Vegetariana» y publicar en cambi dues edicions de la mateixa al mes; una en català, que serà'l butlletí de la Societat y una altra en castellà del tamany de l'actual. Presentada pel doctor Falp la dimissió del seu càrrec, junt ab la dels seus companys de Directiva, fou elegida per unanimitat la següent candidatura:

Directiva: president, doctor Falp y Plana; vispresident, doctor Ricard Botey; bibliotecari, Manel Soler; comptador, Gaston C. Rivals; tresorer, Joan Dern; secretari, doctor Roman Pallejá; vissecretari, Perelló y Ortega; vocals, doctor Salvador Badía, Geroni Fabrés, Isabel Rabassa, Miquel Ordinas, Josep Chalaux, Andreu Serra, doctor Parés y Bartra, Francisco Fenosa, Miquel Vila y Manel Navarro.

Secció científica y literaria: president;

doctor Josep Anfruns; vispresident, don Francisco Carbonell; secretari, Alfons Bosch; vocals, doctor Font y Moror, Adela Serrahima, Joan Oliva.

Secció social y de propaganda: president, Sebastià Nogués; vispresident, Josep Maria Vidal; secretari, Mossen Joan Baptista Vila; vocals, Llorens Miquel, Salvador Abril y Josep Castellá.

Secció culinaria: president, Josep Serra; vispresident, Frederic Schneider; secretari, Joan Bernadell; vocals, Pau Aguilar, Joan Güell y Francisco Romero.

Administrador de la «Revista Vegetariana», Jaume Santiveri.

En l'Institut Agrícola Català de S. Isidre, re reben moltes adhesions de representants en Corts, diputats provincials y Associacions agrícoles, a la idea de que les Diputacions provincials s'encarreguin de l'execució dels treballs del catastre.

L'Institut s'ha dirigit a les Diputacions provincials de Catalunya y a les de les Balears, exposantloshi la conveniencia de que's posin en condicions legals pera demanar al Govern la corresponent autorització pera portar a cap els treballs catastrals en les respectives provincies, en la seguritat, diu la susdita corporació de que els sacrificis que aquesta decisió reportaria a les Diputacions serien sobradament compensats per l'aument de riquesa y progrés del pais y pels molts beneficis econòmics-socials que's deixarien sentir tant aviat com se pogués implantar el catastre.

La conferencia que sobre aquest assumpte donà en aquest Institut l'enginyer quefe d'aquesta provincia senyor Clarió, serà editada en sa integritat per la susdita Corporació y repartida als socis de la mateixa, així com als representants en Corts y Diputacions provincials.

Avui dimecres, 10 del corrent, continuarà ses conferencies de Dret Català l'advocat en Pere Pinart Novellas a les deu de la vetlla en el domicili del Club Montanyenc. Rambla de les Flors, 30, pral., terminant el tema pendent, y el molt interesant «Dever de donar aliments».

Són públiques aquestes conferencies.

—Teatre Soriano. — Ultims dies dels Apaches.

D'Instrucció

L'Habilitat dels mestres dels partits de Mataró y Arenys de Mar, pagarà'ls sous del mes passat ab arreglo al següent itinerari: A Mataró, d'avui endavant, de 9 a 1; a Premià de Mar, dia 14, de 3 a 4; a Calella, dia 14, de 7 a 8; a Arenys de Mar,d ia 14, de 10 a 11; a Sant Celoni, dia 17, de 9 a 10.

Demà, a les 4 de la tarda, donarà en el locall de l'Escola Catalana, Moncada, 31 y 33, primer, segona, una conferencia pública, don Agustí Esclasans, parlant de Geologia en general.

—F.ª Segells, Gravats, Plaques. Sr. Bossi

Del Govern civil

El governador civil va presenciar ahir a l'escola de policia, els exercicis exámens del curset de retrat-parlant, que ha acabat després de vint dies de llissó.

Els exercicis consisteixen en entregar a cada un dels alumnes una fitxa descriptiva de les distintives fisonómiques de l'individu que s'ha de capturar, havent donat, segons manifestació del governador, els exercicis d'avui, un resultat molt satisfactori, ja que'ls deu inspectors de policia han trobat als subjectes indicats en les fitxes, entre duescentes persones que presenciaven l'exercici.

Una altra part dels exámens consistí en fer passar davant dels examinats aquestes duescentes persones tal com a la práctica seria en l'entrada d'un teatre.

Els examinats en aquest segon exercici no detingueren a cap dels que passaven per no poder comprovar les descripcions de la fitxa ab la rapidesa precisa, peró han exposat al tribunal les «sospites» que tenien respecte'ls entrants, les quals han sigut justes, per haver anat directament a la detenció dels individus que la fitxa senyalava.

Pera proveir les plasses d'inspector de seguretat de les delegacions de Manresa y Berga han sigut designats pel governador civil els inspectors de policia de tercera senyors Santamaría y Dijon, respectivament.

El quefe superior de policia senyor Díaz Guijarro va parlar ab el governador civil sobre l'assumpte d'encunyació de monedes especials pera les cooperatives, havent manifestat el governador que per esser ilegal l'ús de dites monedes, ordenaria que fossin retirades de la circulació en tots els establiments ont n'hi hagi.

Segons digueren els individus de la Societat de cooperatives de farmacia, una de les quals doná lloc a la qüestió, la proibició governativa els implica una pérdua de 15 mil pessetes que'ls costá l'encunyament, motllos y metall.

L'orde del senyor Ossorio, afecta no sols a les esmentades cooperatives sinó també a les mines de Figols, en les quals s'usaven també monedes especials pera l'adquisició dels articles de primera necessitat pels obrers y empleats d'aquella Colonia.

Ans d'anit, va reunirse al despatx del governador civil la Junta d'inspectors de seguretat de tercera classe, encarregats de les delegacions de policia de les diverses poblacions de la provincia, pera tractar de diversos assumptes dels serveis, tal com les comunicacions telegráfiques y altres.

Una comissió de veíns dels carrers de Tallers y Ramalleres va visitar al governador pera fer present l'agraiment d'aquell veinat a la policia que ha netejat de gent de mal viure els esmentats carrers.

Una comissió de Vilanova visitá també al senyor Ossorio pera demanarli una carta de presentació al Delegat d'Hisenda, al que volen demanar la millora de les condicions económiques de dita población respecte'ls consums.

Ahir a la tarda se reuní baix la presidencia del senyor Ossorio, la secció tercera de la J. de Protecció a l'Infancia. No feu més que despatxar els assumptes de tramit.

El Sr. Ossorio al comunicarnos aquesta reunió ens pregá que fessim públic que necessitant l'ementada Junta un casal apropriat pera convertirlo en Granja Agrícola, els proprietaris que tinguin lo requerit poden dirigirse an ell, formulant peticions.

En el casal a més de les dependencies oficines, locals pera classes etc., hi hauria d'haver espai suficient pera poderhi viure 40 o 50 persones, les quals serán nois recullits per l'esmentada Junta.

Dos empleats del Banc Hispano Americá se varen trobar ahir en el carrer de Balmes una cartera que contenia diversos documents y dos xecs y la varen portar a la Delegació situada en el mateix carrer, la qual l'enviá a la Quefatura de Policia ont se troba a la disposició del que acrediti esserne són llegítim proprietari.

—Teatre Soriano. — Ultims dies dels negres.

Fets diversos

Rafel Martinez, sigué atropellat al passeig d'Isabel II, per un tramvia de l'Anònima. Sigué curat d'una contusió al front a la casa de socors del passeig de Colom.

—FUMEU PAPER «MONTSENY».

Publicacions

«El Cuento Semanal».—Publica en son darrer número una hermosa novela de Manuel Ciges Aparicio titulada «La Venganza». En ella, el vibrant escriptor castellá descriu ab una forsa y una plasticitat admirables els amors d'una gitana apasionada, recullidora en son gentil cos el foc del sol que embruní la seva rassa, ab un «senyoret» buid y despreocupat. Es la narració den Ciges, d'una emoció estética imborrable.

«El Cuento Semanal», a mes, anuncia importants projectes entre ells una generosa iniciativa a favor de l'obrer culte y treballador.

S'han publicat ja y hem rebut els quaderns 4 a 6 del nou «Diccionari enciclopèdic de la llengua catalana», editat per la casa Salvat y Companyia.

Com es de suposar, corresponen aquests quaderns a la importancia dels primers que ja esmentàrem, y acrediten la valua d'aquest novell llibre, que ve a enlairar un monument gràfic a les arts y a les lletres catalanes. Clara y concisa l'exposició del text, el fa més remarcable la intercalació dels nombrosos gravats que reprodueixen segells municipals dels pobles més importants, com a l'ensemps, retrats, vites, edificis, etc. Aquests quaderns inclouen làmines soltes referents a les valls d'Andorra y d'Arán y la Cerdenya espanyola y francesa. Així, la comensada publicació vindrà a formar un aplec afanyosament consultat pels aficionats an aquesta mena d'observacions y estudis.

No cal dir, com s'ha d'esperar pera aquesta obra de la casa Salvat y Companyía, tot l'èxit que ella mereix, doncs es una de les que venen a omplir missió ben patriòtica.

Informació de Madrid

(Servei de EL POBLE CATALA)

A les 5 tarde

La prempsa madrilenya

"El País,,

Titula'l seu editorial «El borrón de la ignorancia» y s'ocupa en ell de la ensenyansa a Espanya.

Regoneix quelcom de bo que s'ha fet en aquest ram, però considera que es insignificant pera acabar ab l'analfabetisme. Diu que a Espanya hi ha diner pera tot menys pera l'instrucció.

Jutja que es precís aumentar el número d'escoles y millorar les condicions higièniques de les existents, així com aumentar y millorar el material científic en tots els centres docents.

"El Liberal,,

S'ocupa en el seu article de fons del plan econòmic del ministre d'Hisenda. L'article no es de crítica, sinó de caràcter informatiu, limitantse a enumerar y a esbossar els projectes de llei que prepara el senyor González Besada.

"El Imparcial,,

Titula'l seu article de fons «Tres muertos de hambre», y ab motiu de la desgracia ocorreguda'l diumenge en aquesta capital ont moriren de fam tres persones, examina la situació del proletariat a Madrid y de les petites industries que moren en mitg del major abandó per la llei del descans dominical que merma'ls jornals y els beneficis industrials.

Censura la indiferencia del Govern y del Parlament davant d'aquest problema, considerant que solament s'ocupen de protegir y amparar a les grans empreses y en crear monopolis.

Creu que si dever del Parlament es defensar els drets polítics dels ciutadans, es obligació preferent defensarlos contra la miseria.

Condemna la competencia que diu que fan les Ordes religioses als ciutadans en la industria.

En un altre article lamenta la indiferencia, abandó y temps perdut per nostres Governs respecte al pervindre d'Espanya a Africa, mentres els Governs francesos han creat a Argelia una altra Fransa; y afegeix:

Sols podem esperar y gracies a grans esforsos la expansió comercial, ja que perdèrem l'ocasió de ferla colonial.

La "Gaceta,,

Publica les següents disposicions:

Ordenant que's tributin a Madrid a les despulles del tinent Ruiz, honors de capità general ab mando en plassa.

Disposant que cessi en el càrrec de Conseller del Suprém de Guerra y Marina, el contra almirall Cincúnegui y nomenant pera substituirlo al d'igual graduació senyor Matta.

Autorisant a la Pirotècnica militar de Sevilla, Parc aerostàtic d'enginyers y a l'administratiu de suministres de Tarragona pera l'adjudicació directa de màquines, globos, y servei de rentat de roba.

Nomenant, en sustitució del senyor Saavedra, president del tribunal d'oposicions de la Càtedra de Matemàtiques de Soria, a don Vicens Ventosa.

Relació de baixes de professors numerarís y escalafó provisional del professorat aussiliar proprietaris.

Lo que diu en La Cierva

El ministre de la Governació ha insistit avui en calificar d'exagerades les noticies de tifus que publiquen els periòdics.

Ha negat que hi hagi cap germana de la Caritat a l'hospital general atacadá de tifus y s'ha dit que més del 20 per cent dels malalts que hi ha a Sant Joan de Déu no són del tifus, perquè són portats allí molts que tenen tifoidees y presenten simptomes de tifus, com a mesura de precaució.

Pera demostrar que la mortalitat es superior en altres poblacions d'Europa que a Madrid, ha llegit una traducció del «Times» en que's diu que la mortalitat per mil ha arribat a 19'8.

Ha dit el senyor La Cierva que la malaltia que sofreix l'arcalde de Madrid es alta febre grippal.

Parlant del disgust del governador de Bilbao y l'arcalde de Portugalete ha negat que aquest dimiteixi.

Lo que passa es que'ls governadors, cumplint ordes del ministre, obliguen als arcaldes a fer cumplir la llei del descans dominical y multen als infractors, lo qual mai pot esser motiu de dimissió.

Comissió lleidetana

Una comissió de l'Ajuntament de Lleida, acompanyada dels diputats Llari y Moles, visità al ministre d'Hisenda.

L'objecte de la visita ha estat parlarli de la construcció del ferrocarril del Noguera Pallaresa.

Els visitants demanaren l'ampliació de 200 kilòmetres de camins veinals en dita provincia.

També demanaren la construcció d'una muralla de defensa del riu Segre a Lleida.

La nova esquadra

Ha arribat a Madrid sir Jhon Jackson, representant de la casa anglesa Vickers, associada a la Societat espanyola de Construccions Navals.

Dit senyor ve acompanyat de dos enginyers de la citada casa y ha visitat al ministre de Marina solicitant autorisació pera estudiar les condicions de l'arsenal del Ferrol, ab l'objecte d'estudiar les modificacions proposades a la casa Wickers y acceptades en principi per aquesta, en la part que afecta a la societat de construccions hidràuliques, o siguin els dics.

El senyor Ferrandiz ha telegrafiat al Ferrol ordenant que's donin tota classe de facilitats a dits senyors.

Ens ha manifestat el ministre que aquesta visita prova que la casa Wickers estudia detingudament el plec de repars que va formular el Govern.

Del viatge regi

Diuen de Gibraltar que ha extranyat molt que l'«Extremadura» no contestés a les salves y salutacions que al pas del monarca espanyol varen fer les bateries de la plassa y els vaixells anglesos fondejats al port.

Sevilla.—El rei va desembarcar a Algeciras a les vuit de la nit.

El tren especial ha sortit cap a Sevilla, aont ha arribat aquest matí, a les onze.

El dijous anirà el rei a Madrid pera presidir un Consell de ministres, en el que sembla que firmarà una segona part de la combinació militar.

Malalts

Noticies rebudes en el ministeri de Marina diuen que'l contra almirall Cervera segueix un xic millor dins de la gravetat.

Se troba molt millorat de la seva malaltia el general Azcárraga.

Altres noticies rebudes més tard diuen que està gravíssim el contra almirall Cervera.

Mort d'un general

A les quatre de la matinada ha mort el general Suarez Inclan, segon quefe de l'Estat Major Central.

A les 8 nit

El ministre d'Hisenda

Parlant ab els periodistes deia el senyor Besada que la informació que anit va publicar l'«Heraldo» sobre'ls seus plans de Hisenda, en sintesi es exacta, encara que en certs detalls no; però que no'ls podia rectificar perquè això equivaldria a explicar alguns projectes en els seus detalls, cosa que encara no pot fer, per no haver estat sotmesos al Consell de ministres.

Solidaritat bizcaina

Bilbao.—Ab motiu de les qüestions que suscita aquí el projecte de règim local, alguns elements parlen de la formació de la Solidaritat biscaína.

Reformes socials

Baix la presidencia del senyor Azcárate s'ha reunit l'Institut de Reformes Socials, despatxant diversos assumptes d'escàs interés.

Se tractà detingudament d'una instancia dels comerciants y industrials d'Oviedo pera que s'autorisi la celebració de mercat els diumenges en aquella capital.

Per majoria de vots s'acordà accedir a la petició.

Un viatge

Cádiz.—Se creu que l'arribada a Cádiz den Ferrer y Soletat Villafranca, obeeix al propósit d'embarcar cap a Buenos Aires.

Són molt vigilats.

El tifus

S'assegura que la malaltia del comte de Peñalver, arcalde de Madrid, es el tifus.

Aquesta nit tenia 40 graus de febre.

—Diu un periòdic: «290 tífics existeixen en l'Hospital de S. Joan de Déu. Abans de ahir ingressaren 25 atacats. Els casos domiciliaris no cessen. La verola pren increment perquè les disposicions ordenant la vacunació y revacunació queden incomplertes. Hi ha alguns verolosos en l'Hospital provincial sense'l convenient aillament».

Un telegrama

El governador de Saragossa ha telegrafiat al ministre de la Governació donantli compte de que en la visita que girà a l'Hospital general d'aquella ciutat, pogué observar que desde que's dictà la Reial Orde proibint l'us d'armes, ha disminuit el nombre de ferits als que hi ha que assistir en dit establiment.

En honor den Chapí

Pera'l dia 18 s'organisa una funció en el Teatre Reial en honor den Chapí. Se posaran en escena obres d'aquell mestre, prenent part en sa interpretació artistes de les diverses companyies de sarsuela de la cort y algunes tiples que fa temps estan retirades de l'escena.

Monument an en Pereda

En el concurs obert a Santander, pera erigir un monument al novelista Pereda, ha estat elegit el projecte presentat per don Llorens Cullan.

Noves de Bilbao

Segueix agravantse la qüestió pendent entre'l governador y l'arcalde de Portugalete ab motiu de l'incompliment de la llei del descans dominical, havent imposat el primer al segon una nova multa de 500 pessetes.

El governador insisteix en que's compleixi la llei, negantse a accédir a lo que soliciten els que pretenen que'l mercat en diumenge es allí tradicional.

—Aumenta la crisi obrera. La comissió bilbaína de Caritat distribueix diariament menjar a centenars de families.

El Mont de Pietat ha tingut d'habilitar nou local en vista de que'ls seus magatzéms se troven plens de prendes y objectes modestíssims que han estat empenyats.

9'45 nit

Més de la comissió lleidetana

El próxim dijous, la comissió l'eidatana que's troba a Madrid pera fer gestions sobre diversos assumptes relacionats ab la seva provincia, entregará al ministre d'Hisenda senyor González Besada, un artístic tapís, obsequi del municipi de Lleida y el nomenament de fill adoptiu de dita ciutat.

Granja agrícola

El diputat senyor Moles ha celebrat una llarga conferencia ab el director general de Agricultura, pera tractar de la creació de una Granja Agrícola a la ciutat de Lleida.

El senyor Moles ens ha manifestat que estava molt ben impresionat d'aquesta entrevista, creient que no's farà esperar una solució satisfactoria en aquest assumpte.

Els emigrants

Comuniquen d'Almeria que en aquest port han embarcat pera Buenos Aires 96 emigrants y 193 pera'l Brasil.

L'acta den Lerroux

El senyor Giner de los Rios ha celebrat extenses conferencies ab els senyors Dato, Canalejas y Alvarado, pera tractar de la acta den Lerroux.

Després d'haver realisat aquestes gestions, el senyor Giner de los Ríos ha rebut un telefonema de Barcelona participantli que'l procurador del senyor Lerroux ha presentat un escrit a la sala sentenciadora de la causa que se li ha seguit y per la qual se troba fòra d'Espanya, demanant que s'abstingui de tota actuació referent al senyor Lerroux, per haver estat aquest elegit diputat, sense tramitarse abans el corresponent suplicatori.

En els passadissos del Congrés se deia que aquest era un plà aconsellat per l'ex-ministre liberal senyor Alvarado, pera facilitar l'ingrés al Congrés del senyor Lerroux.

Nota parlamentaria

Al Congrés hi ha hagut una completa desanimació política.

La impressió d'aquesta tarda era d'aburriment, propria dels debats econòmics.

Els ministerials se planyien de que's perllongués tant el debat sobre comunicacions marítimes. Temen que aquest debat durí tota la setmana.

En la Comissió mixta que entén en la reforma de la llei hipotecaria se nota gran discrepancia entre senadors y diputats pera resoldre les qüestions referents a les esmenes presentades.

El debat referent als abusos comesos per la Sucrera se plantejarà el divendres o el dissabte.

Les oposicions a notaries

En les oposicions a notaries que's celebren a Madrid entre 637 opositors ha obtingut el primer lloc don Eladi Crehuet, germà del dramaturg català d'igual cognom.

Nou senador

S'ha concedit al marqués de Portago la senaduria per dret propri que havia solicitat per ser gran d'Espanya.

Comentaris

Als circols polítics s'ha comentat l'actitut del senyor Sanchez Toca en la sessió del Senat d'aquesta tarda, qui ha atacat durament al ministre de Foment en l'assumpte referent al canal d'Isabel segona.

El senyor Maura no ha pogut dissimular que està vivament contrariat per la conducta d'independencia observada per un dels homes més caracterisats del partit conservador.

CONGRES

S'obre la sessió a les 3'45, ab escassa animació.

Aprovada l'acta, s'entra tot seguit en l'orde del dia.

S'aproven alguns dictamens de carreteres.

Segueix el debat sobre'l projecte de llei de vagues y coaligacions.

El senyor MOROTE continua'l seu interromput discurs d'ahir.

Explica lo que s'enten per coacció y s'alarma de que aquesta, com la violencia, estigui penada en el projecte que's discuteix.

Adverteix que'ls obrers empleen com a arma necessaria, en les lluites ab el capital, el «boycottage».

Cita diferents casos de boycottage que constitueixen, segons l'orador, altres tants casos de justicia.

Censura que en el projecte s'imposi la pena máxima als que actuin de cap en els moviments obrers.

Creu que no's te de perseguir als quefes o promovedors de les vagues, perqué aquests tendeixen a encarrilarles y son un element necessari pera la bona marxa dels moviments obrers.

No considera necessari l'anunci de la vaga ab alguns dies d'anticipació, perqué a cada vaga precedéix una reclamació al patró.

¿Quín millor anunci que aquesta reclamació?

Ademés la sorpresa es una de les condidicions ab que competen els obrers en les vagues pera conseguir el triomf.

Acaba aconsellant als llegisladors que mirin el pervenir y si es possible que s'avensin als aconteixements, pensant en que el progrés no recula mai.

Li contesta'l senyor MAURA (don Gabriel), defensant el dictamen.

(La Cambra está molt desanimada.)

Acaba dient que aquesta llei te finalitat concreta perqué pera la solució d'altres qüestions estan els tribunals de Conciliació y les Juntes de Reformes Socials.

El senyor MOROTE rectifica. Parla del Socialisme de Crist, del paganisme y de l'evolució humana, fent comparacions que promouen l'hilaritat de la Cambra.

Varis diputats intervenen en la discussió sense fer manifestacions d'interés.

Se sospen el debat y se reanusa'l del projecte de llei de Comunicacions Marítimes.

El senyor TEJERO, de la majoria, intervé pera alusions.

(Els escons queden casi deserts.)

Comensa examinant les causes del decaiment de la marina mercant.

Protesta de que's gravi an aquesta ab impostos que dificulten son desenrotllo.

Califica d'exótic l'impost de tonelatge.

Sosté que aquest impost conseguirá matar la competencia que existeix entre les linies de navegació espanyoles y les extrangeres.

Els emigrants, diu, seran els primers en tocar les conseqüencies.

Creu que aquest impost perjudicará en gran manera a la marina mercant.

Diu que'ls vaixells d'altura han minvat notoriament en el nostre pais.

Segueix extensament combatent el projecte de comunicacions marítimes en la seva totalitat.

La tesi del seu discurs pot dirse que está encaminada a demostrar que el govern deuria donar moltes més facilitats a la marina mercant espanyola, y no carregar els impostos que an aquesta's refereixen.

Els senyors MORAL y TORRES TABOADA, abdos ministerials, combatent el projecte que's discuteix, empleant els mateixos arguments de's anteriors oradors que han pres part en aquest debat y censuren també a la companyia trasatlántica.

Se sospen el debat y s'aixeca la sessió a les set.

SENAT

S'obre la sessió a les 3'30.

Precs y preguntes.

El senyor P. y PEYROLON diu que fa tres mesos que se'n va anar del Senat el senyor bisbe de Jaca, sense haverse posat en clar els motius a que obeía la seva retirada.

Esbossa'l follet «Me declaro rebelde» del prebere Montes Gaite, en el que diu que se declara rebel per l'actitut passiva de les minories que han deixat abandonat al bisbe de Jaca.

Diu que creu que'l Senat ha vist ab gust l'intervenció del bisbe de Jaca en les discussions de l'Alta Cambra.

Jo això ho dic en nom propri.

Les minories: En nom de tots.

El senyor P. y PEYROLON: Doncs bé: en nom de tots els senadors, jo dic que hem vist ab profond disgust la sortida del Senat del senyor bisbe de Jaca, y veuriem ab veritable gust la seva tornada entre nosaltres; y també ho celebraria'l poble.

Les minories: Molt bé; molt bé.

Pregunta al ministre de Gracia y Justicia si veuria també ab gust la tornada del bisbe al Senat.

Aquest li contesta y diu que ho veuria ab gran satisfacció, encara que creu que no trigará en tornar a la Cambra, perqué el bisbe de Jaca no tenia cap motiu pera estar ofés ni ab les minories ni ab la majoria.

El senyor GROIZARD protesta, en nom de la minoria liberal, de les desconsideracions de que ha estat objecte'l bisbe de Jaca, y diu que seria convenient que'ls representants de l'Iglesia intervinguessin ab més freqüencia en els debats.

Censura al ministre de Gracia y Justicia pel seu silenci davant de les preguntes que li va dirigir el bisbe de Jaca y per haverse escudat en el criteri de que'ls prelats assistint al Senat, faltaven al seu dever de residir en la diòcesi.

Això està en pugna ab l'immunitat parlamentaria. (Rumors).

Nosaltres no hem ofés al bisbe de Jaca.

Alguns ministerials: Tampoc nosaltres.

El ministre de Gracia y Justicia explica les raons que'l van obligar a callar y que no són altres que les consideracions degudes a un prelat.

El senyor Dávila, Sol y Ortega y altres senadors interrompen ab freqüencia.

La majoria protesta d'aquestes interrupcions.

El president agita constantment la campaneta.

Rectifiquen els senyors GROIZARD y POLO y PEYROLON.

El ministre d'INSTRUCCIO PUBLICA recull les manifestacions d'aquests oradors y afirma que sols va parlar del dever de residencia, referintse als prelats no senadors.

El comte de PENA RAMIRO diu que es de lamentar l'absencia del bisbe de Jaca, que es un senador de molt talent.

Veus en la majoria: Tots ho pensem això.

El senyor PALOMO diu que solament els demòcrates han defensat al bisbe de Jaca, com ho prova'l que ell té una carta de dit prelat, qui li dona les gracies y li diu que per orde de l'amo té de residir en la seva diòcesi.

El senyor S. TOCA diu que va a presentar a la Mesa documents relacionats ab el canal d'Isabel II.

Diu que'ls posa a disposició de la Mesa pera justificar la conducta del Consell d'Administració y de la Comissaria regia del Canal.

Diu que's dona'l cas de que precisament sigui un diputat que tingui pendent un suplicatori d'un Jutjat que instrueix diligencies per delicte de maquinació contra'l crèdit públic, el propri que suscita aquesta qüestió.

Continúa defensant a la comissaria regia del canal.

S'entra en l'orde del dia y s'aprova un dictamen referent a una carretera.

També s'aprova'l dictamen de la comissió mixta sobre creació del Teatre Nacional per l'Estat.

Se reanusa'l debat del projecte d'Administració local.

El senyor SOL y ORTEGA rectifica, apoiant sa esmena a l'art. 52.

En votació nominal es refusada l'esmena per 85 vots contra 48.

El senyor CALVETON defensa una altra esmena al mateix article.

Continúa la sessió.

Als nostres llegidors

En l'hora de tancar aquesta edició no hem rebut encara la conferencia telegràfica de les 11'45 y els darrers telefonemes de 1 a 3 de matinada.

Els nostres llegidors se quedaran avui sense l'acabament del Senat y bona part de l'informació de Madrid.

Desconeixem les causes que han impedit que'l telègraf y el telèfon ens transmetessin les noticies que cada dia rebem a les hores indicades.

Informació de l'extranger

Eleccions italianes

Roma.—Se coneixen 357 resultats.

Han estat elegits: 169 ministerials sortints; 42 nous ministerials; 32 diputats de l'oposició constitucional sortints; 2 nous d'aquests mateixos; 16 socialistes sortints; 7 nous socialistes; 2 católics sortints; 6 nous católics; 18 radicals sortints; 3 nous radicals; 12 republicans sortints; 5 nous republicans.

Hi ha 41 «ballotages».

Els resultats definitius de 151 colegis no's coneixen encara.

Noves d'un naufragi

Brest.—Els diaris de la localitat creuen que'ls tripulants del vapor espanyol «Mouro» han sigut salvats per un torpiller; peró aquesta noticia encara no ha tingut confirmació.

Sembla que'l «Mouro» va apartarse del seu rumbo, a causa del temporal, sofrint averies, y que va anar a fons a conseqüencia de l'explosió de les calderes.

A la costa s'ha trobat un vot pertanyent al «Mouro». Dins del bot hi havía unes sabates y uns pantalons.

A la prefectura marítima de Brest no's te cap noticia de la tripulació del barco náufrec.

Política francesa

En el Consell de ministres celebrat al Elísseu, els ministres d'Hisenda y Marina s'han posat d'acord sobre'ls crédits de Marina pera 1909.

M. Caillaux ha ofert 30 milions.

M. Picard se contenta ab 20 milions, peró declara que'n són necessaris 70 pera l'exercici de 1910.

M. Caillaux hi ha fet algunes objeccions.

L'acord definitiu s'espera en el Consell del dijous.

La pena de mort

Londres.—S'acaba de publicar el texte del bill que presentarà al Parlament el diputat radical Mr. George Greenwad, establint dues categories en els delictes d'assassinat: Primera, Quan hi ha hagut premeditació y no existeixen circumstancies atenuants; Segona, Quan hi ha circumstancies atenuants o quan no ha existit premeditació.

Sols en el primer cas, s'imposarà al culpable la pena de mort. Sabut es que actualment la llei anglesa no estableix distinció entre abdues categories y que l'assassí, fins quan hi ha circumstancies que gairebé l'eximeixen del delicte, es irremisiblement condemnat a mort.

Se creu que'l referit bill serà adoptat per la Cambra dels Comuns per una gran majoria y ratificat sense dificultats per la Cambra dels lords.

De Cuba

Havana. — El Senat ha refusat per 49 vots contra 11 el projecte de llei proibint als extrangers adquirir propietats immobiliaries en territori cubà.

La Duma

Petersburg.—El ministre de Negocis extrangers, Isvolski, va declarar en una reunió celebrada ab els demés ministres y els quefes parlamentaris que, suscitant la qüestió balkànica a la Duma, se comprometerien els esforsos diplomàtics de Russia, la qual dintre de quinze dies haurà definitivament aclarat la situació.

—La Duma en sessió secreta ha votat un crèdit de 7.485.000 rubles per dos anys ab destí a sufragar les immediates necessitats de l'esquadra del Bàltic.

Londres.—De Petersburg comuniquen al «Daily News» que, com conseqüencia de les manifestacions fetes al Tsar pel president de la Duma, aquell ordenà als Consells de guerra que solament pera crims greus dictessin sentencia de mort.

INSTALACIONS COMPLETES PERA AIXECAR AIGUA

MOTORS

A GAS, BENZINA, GAS POBRE, ETZ.

Preus económics y resultats garantits. Nombroses referencies.

DAVID FERRER Y CIA S. EN CTA.

CORTS, 586. — BARCELONA

PIANOS DE LLOGUER

Chassaigne Frères

Cordes verticals, a 12'50 pessetes mes — Cordes creuades a 15 pessetes mes

AFINACIÓ A CÁRREC DE LA CASA: PASSEIG DE GRACIA, 34, ENTRESSOL

ESPECTACLES

TEATRE PRINCIPAL.—Avui, dimecres, 10, vespre, a les 9, benefici d'ENRIC VINYALS, «La senyora X...» y «Dia de pluja». Demà, dijous, tarda y vespre, gran èxit, «Arseni Lupin». Dissabte, dia 13, estrena de la llegenda germànica en 5 actes de Gerhart Hauptmann, traducció catalana de March Jesús Bertran «El Pobre Enrich» (Der arme Heinrich).

Se despatxa a comptaduría.

TEATRE CATALA ROMEA.—Avui, dimecres, brillant èxit, darreres representacions de l'hermosa comedia «El testament de la tia» ab la nova decoració figurant l'Hotel Montagut a la Vall de Ribes; comensarà la funció ab la pessa «Sense sogra», a dos quarts de nou.

Demà, dijous, tarda, «La mare» y «A cal notari». Nit, Tertulia Catalanista, «Monsén Janot» y «Qui... compra maduixas».

Divendres, benefici den Domingo Aymerich «El plet den Baldomero», «Un bon home» monòleg den Rusiñol, estrena; «El somni de l'Ignocencia».

La setmana entrant estrena «Isolats», drama de familia de Felip Palma.

TEATRE DE NOVETATS. — Avui, dimecres, l'aplaudit sainet en un acte de I. Iglesias «La colla den Pep Mata». y 39 representacio de l'aplaudit drama en tres actes, de gran èxit, original de l'Ignasi Iglesias, «Foc nou».

Demà, dijous, a dos quarts de quatre de la tarda, dues obres de gran èxit «Gent d'ara» dos actes) y «Foc nou» (tres actes). Nit, no hi haurà funció pera donar lloc a l'assaig general del drama en cinc actes de Hauptmann «Rosa Bernd», que s'estrenarà'l divendres.

Se despatxa a comptaduría.

ELDORADO (TEATRE DE CATALUNYA). — Gran companyia còmica Balaguer-Larra. — Avui, dimecres, les dues obres noves, de grandiós èxit, en un y dos actes respectivament, «La fuerza bruta» y «Por las nubes». A les nou.

Demà, dijous escullit a benefici de la Junta de Dames de protecció a l'infantesa «Los chorros del oro» y «El genio alegre».

Se despatxa a comptaduría.

TEATRE GRANVIA. — Gran companyia de primer orde dirigida per don Josep Talavera y el mestre Rafel Cabas. Avui, dimecres, a les set, «La mala sombra». Nit, a les nou, benefici del popular tenor còmic

MANUEL ALBALADEJO

Primer, «La marxa de Cádiz»; segon, «La golfemia»; tercer, «Las Bribonas», prenent part el beneficiat en totes les obres.

La present setmana estrena de «Porta-Cœli» pera la qual s'estant pintant sis decoracions.

TEATRE NOU.—La millor y més completa companyia de «género chico».— Avui dimecres, tarda, a les quatre, senzilla, «San Juan de luz» per les senyores Guillen y Menguez; a les cinc, doble, primer, «Si las mujeres mandasen». segon, «El talismán prodigioso». Nit, a les nou, especial, 4 obres 4, primer, «El 40 H. P.»; segon, «Mariquita la estanquera»; tercer, represa de l'entremés «El raton» per les senyores Guillen y Menguez y el senyor Alfonso; quart, l'entremès «Los ojos negros» gran èxit de la senyora Menguez ab un cantar flamenc.

Divendres, pran estrena, «Los dos rivales».

Dissabte, represa «Los falsos dioses».

Dijous, a les quatre de la tarda, gran matinée de moda.

Nota.—Aquesta empresa té l'exclussiva pera Barcelona de l'èxit mondial «La viuda alegre», que porta milers y milers de representacions a Austria, Alemanya, Fransa, Italia, Anglaterra y altres paissos. Han comensat els treballs en els tallers de sastreria y pintura pera sa esplèndida presentació.

TEATRE CÓMIC.—Gran companyia còmic-lírica dirigida pel primer actor Pep Bergés y el reputat mestre Marian Liñan, en la que hi figura la notable primera tiple cómica Pilar Martí. Avui, dimecres, 10 de mars. Tarda, a les cinc, doble. Primer, «El cabo primero»; segon, «A. B. C.». Nit. a les nou, especial, primer, «La caza del oso»; segon,

A. B. C.

tercer,

Aquí hase farta un hombre

Demà, dijous, gran matinée de moda, segona representació en dia feiner, a la tarda, de l'aplaudida obra «Aquí hase farta un hombre».

Divendres, estrena de «La tribu gitana».

TEATRE SORIANO. — Darrers dies dels 9 negres. Darrers dies dels Apatxes. Darrers dies de Miss Morrisini. Exitàs de la lluitadora Miss Gerland.

Cinematògrafs

METROPOLITAN CINEMAWAY

ESTACIÓ CENTRAL, CARRER CORTS

Inauguració de linies fèrries, avui, sorprenents viatges per Anglaterra, de Londres a Kellarne y de Saint Albans y viatge en tramvia per Thronch-Gottenborg. Verdaders viatges de recreu.

Concerts

Palau de la Música Catalana

Avui, dimecres, a ¼ de 10, del vespre, II concert extraordinari pel

Orfeó Català

Ultim ab la cooperació del

eminent organista KARL HEYSE de Francfort

Programa d'orga: BACH.—GIGOUT.—BOELLMANN.—SAINT SAENS. Programa d'Orfeó: la «ensalada» LA VIUDA composició choral del gran Flecha, músic català del sigle XVI y II audició del tant ovacionat

GRAN CHORAL A SETZE VEUS

"HIMNE„ DE RICART STRAUSS

Despatx de localitats: tot el dia d'avui a la taquilla del Palau.

DIVERSIONS PARTICULARS

TEATRE PRINCIPAL. — S'expendeixen vales a la Sucreria Puigdomenech, Rambla de les Flors, 30, botiga; El Vano, Hospital, 19 y Sombrereria Lluch, Nou de la Rambla, 4.

Botlletí comercial

Moviment de Borsa

9 de mars de 1909

Tranzaccions

Sense que cap dels valors cotisats aconseguís modificacions d'importancia, ha transcorregut la contractació d'aquest matí al Casino Mercantil.

A la tanca passaven: L'Interior, a 87'47; els Nords, a 81'60 y els Alacants, a 97'40.

Degut a la tendencia quelcom fluixa que a la tarda ha senyalat la Borsa de París, nostres accions carrilaires han tingut en aquest mercat de valors una cotisació més fluixa que la que aconseguiren el dia anterior. L'Interior, sigui per la corrent de retrocés dels demés valors, o bé, per que la Borsa de Madrid no l'afavorís lo suficient pera que podés mantenir els anteriors cambis, lo cert es que també ha fluixejat. Ab tot, l'animació ha resultat molt poca per no haverse efectuat ni de molt el nombre de tranzaccions dels dies passats.

El curs seguit fins a les quatre de la tarda es: L'Interior, comensa a 87'46, recula a 87'35 y tanca a 87'37. Al comptat, en quantitats petites s'ha operat entre 88'25 y 88'45.

L'Amortisable, 4 ni 5 per 100 fi de mes, no s'ha operat.

Els Nords, debuten a 81'45 cauen a 81'10 y tancuen a 81'15.

Els Alacants de 97'25 passen a 97'10.

Les Orenses queden a 28'45.

Les Catalanes fluctuen entre 12'25 y 12'50.

En obligacions al comptat s'ha operat: Almanses del 3 per 100, a 81'25; del 5, a 106'35; Segovies, a 105'85; Sant Joan de les Abadeses, a 82'50; Alacants del 4, a 100; del 2 1/4, a 60'00; de la Serie B, a 106'00; Ronda a Reus, a 58'75; Orenses, a 55'50 y Canal d'Urgell, a 78'50.

Ab poc negoci peró ab igual fluixetat han seguit cotisantse tots els valors durant la darrera sessió d'avui al Borsí.

La Tanca comparada ab la del dia anterior ha donat la diferencia que segueix:

	Avui	Anterior	Diferencia
Interior	87'37	87'45	0'08 p.
Nords	81'05	81'60	0'55 p.
Alacants.	97'10	97'50	0'40 p.
Catalanes	00'00	00'00	0'00

Els francs s'han cotisat a 11'65 y les lliures esterlines, a 28'16.

BORSA DE BARCELONA

COTISACIÓ OFICIAL

	Diferencias	Dinar	Paper
Londres 90 dies	00'00	27'07	00'00
Londres v.	28'17	00'00	28'16
París x c.	11'65	00'00	11 65
» 8 id y plasses bancables	0'00	0'00	0'00
Madrid. v.			

Fondos públics

Deute Interior 4 % fi mes	87'35	87'25	87'375
Deute Inter. comp. S. A 4 %	8 '35	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. B 4 %	88'20	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. C 4 %	88'35	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. D 4 %	87'45	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. E 4 %	87'15	00'00	00'00
Deute Inter. en dites. S 4 %	00'00	00'00	00'00
Deute Amortizable r. S. A.	102'15	000'00	000'00
» » r. S. B.	105 20	000'00	000'00
» » r. S. C.	132'20	000'00	000'00
Empréstit municipal 4 1/2 %	98'75	00'00	00'00
Empréstit munic. 1er. maig 1908 y mars 1904 4 1/2	98'75	00'00	00'00
Empréstit munic. 1906-1907, séries A. B. C. D.	99'50	99'50	99'75
Empres munic. Bonos Ref.	98'65	93'50	98'65

Obligacions comptat

F. C. Nord Villalbas S.	105'85	000.00	000'00
F. C. esp. Almansa a Valencia y Tarragona	106'15	106'15	106'35
F. C. Huesca a Francia y altres línies (4 %)	00'00	93'15	93'35
F. C. y Minas Sant Joan de les Abad (3 %)	00'00	82'50	83'00
F. C Tarragona a Barcelona y Francia. (2 1/4 %)	60'00	60 00	60'25
» » cantitats petites	60'00	01'00	00'00
F. Z. y Orense a Vigo	60'00	55'50	5 '00
» » cantitats petites	00 00	00'00	00'00
F. C. M. i C. y O. d'Espanya.	000'00	101'00	101'50
F. C. M. a C. y O. d'Espanya.	00'00	93'00	93'50
Comp G. de T.	00'00	9.'00	96'50
Comp. Bars. Elec.	000'00	101'25	101'75
» »	00'00	95 00	96'25
Societat G. de Aigues de B.	00'00	00'00	00'00
Comp. Gral. Ta. Fs.	00'00	99 50	100'00
S. gl. . d'Espanya núm. 1 al 108,000	000 00	000'00	000'00
«La Catalana», C. de O. y P.	00'00	00'00	00'00
C. A. «El Tibidabo»	000'00	00'00	000'00

Accions comptat

S. G. T., 1 al 3,000 y 4,001 al 7,000 in. 25p.	000'00	000'00	000'00
C. P. de T. Preferents	00'00	101'00	000'00
Societat Hullera Espanyola	000'00	000'00	000'00

Accions fi de mes

Banc Hispà-Colonial	000'00	000'00	000'00
Catalana General de Crèdit.	62'50	62'50	63'75
F. C. Medina a Z. O. V.	00'00	28'40	28'50
F. C. N. d'Espanya	81'10	81'10	81'20
» Madrid Saragossa a Alacant	97'10	97'10	97'20

BORSÍ DEL MATÍ

Informació de la casa Mas Sardà, Rambla del Mitg 20

	Obre	Tanca
Interior fi mes	87'43	87'47
Alacants »	97'60	97'40
Nords »	81'70	81'60
Orenses »	00'00	00'00
Colonials »	00'00	00'00

BORSÍ DE LA TARDA

Informació de la casa Mas Sardà, Rambla del Mitg, 20

	Obre	Tanca
Interior fi de mes	87'36	87 37
Alacants »	97'05	97'10
Nords »	81'10	81'05
Orenses »	00'00	00'00
Colonials »	00'00	00'00

CAMBI DE MONEDES

Informació de la casa Mas Sardà, Rambla del Mitg, 20

Alfonso	11'20	per 100
Isabel	11'20	» »
Unses	11'20	» »
Or de 4 duros	10'70	» »
Or de 2 y 1 duro	9'30	» »
Dollars	11'20	» »
Francs	11'30	» »
Marcs	138'30	» »
Lliures esterlines	27'90 plata.	

Plassa de Barcelona

COTONS

Informació del Centre Algodonero de Barcelona.

Liverpool 9 mars

	Anterior Tanca	Anterior Obre	Avui 12'15	Avui Tanca
Disponible	5'13	0 00	5'12	0'00
Mars-Abril	5'02	5 01	5 04	5'04
Maig-Juny	5'03	5 05	0 00	5 05
Juliol-Agost	5'04	5'07	5'03	5'07
Octubre-Novembre	4 91	4'93	4 93	4'94
Janer-Febrer	4'87	4'89	0'00	4'90

Alemanda 9 mars

	Anterior Obri		Avui Obre	
Mars	14 00	00	14	3 8
Maig	14 1	8	14	1 2

Ferm

Nova York 9 mars

	Anterior Tanca	Avui Obre	Avui 3 n. Tal
Disp.	9'85	0 00	0 00
Mars	9'52	9'57	9'53
Maig	9'50	9'55	9.50
Jul.	9'44	9'46	9'44
Ag.	9'39	0 00	0'00
Oct.	9'31	9 31	0'00
Des.	9'27	0 00	0 00

Sostingut

Nova Orleans 9 mars

	Anterior Tanca	Avui Obre
Disponible	9 1/2	0'00
Mars	9'46	9 46
Maig	9 57	9'57
Juliol	9'68	0'00
Octubre	9'32	
Desembre	9'27	0 00

Sostingut

Arribades als ports dels Estats Units — 34,000 balas contra 19,000 al mateix dia de l'any passat.

CAFÈS Y SUCRES

Informació de la casa E. Gassert, Princesa, 54

El Havre 9 mars

Café (good average)	Obre	Tanca
Mars	44 50	44'50
Maig	43'25	44'25
Juliol	43'75	43 75
Setembre	41'50	41'75

Sostingut

Nova-York 9 mars

Café (Tipo nd n. 7)	Obre	Tanca
Mars	—	6'85
Maig	—	6'75
Juliol	—	6'87
Setembre	—	6'90

Calma

Hamburg 9 mars

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Mars	20'75	00'00
Maig	20'90	00'00
Agost	21'20	00'00
Octubre-Desembre	19'60	00'00

Sostingut

París 9 mars

Sucre (n d n. 1)	Obre	Tanca
Mars	30 37 0 0	30,50
4 Maig	31'00 0 0	31 12
4 Octub.	28 87 0 0	28'87

Sostingut

Londres 9 mars

Sucre (Base 11 per 100)	Obre	Tanca
Maig	10 4 3 4	10 5 1 4
Agost	10 6 3 4	10 7 1 4

Sostingut

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. Regio

Dia 9 mars

Andalús, de 23 o|o a 29 o|o; Ampordà, de 00 o|o a 00 o|o; Ribera d'Ebra, de 34 o|o a 35 o|o; Urgell, de 35 o|o a 38 o|o; Aragó, de 38 o|o a 40 o|o.

Preus per duros els 100 kilos fora consums:

Arribades pels molls y estacions al dia d'ahir

OLIS REFINATS

En caixes de 6 llaunes de 4 litres:

Regás Extra verge, a 9'50 pessetes cada llauna.

Regás superfi, a 8'50 id. id. id.

La Trompeta, a 7'50 id. id. id.

METALLS

Informació de la casa Thomas Morrison and C.ª Plassa Palau, 16, Bilbao y Huelva

		Londres 9 mars Lliu.	Schel.	Pta.
Coure	Standard	56	11	3
»	Id.	57	7	6
»	Best Selected	62	10	—
Estany	G. M.	130	—	—
»	Id. 3 mesos	131	12	6
»	Anglés	130	10	—
Plom	Espanyol	13	8	9
Ferro	Escocès	—	52	10
»	Middlesbro	—	46	10
»	Hematitas	—	55	6
Accions	Riu Tinto	69	10	—
»	Thasis	5	10	—
Exterior	Espanyol	95	10	—
Plata		—	23	1/8
Cambis a 3 mes		—	—	—
Régul d'antimoni		—	32	—

Moviment del port

9 mars

Vapors de la casa Mac-Andrews:

«Balboa», arribà'l 6, sortirà'l 10 cap a Hamburg.

«Cortés», sortirà'l 8 d'Alacant cap a Barcelona.

«Sea-Belle», arribà a Londres el 6.

«Pizarro», carregant a Hamburg.

«Pelayo», carregant a Amberes sortirà'l 10 cap a Coruña.

«J. Cunninghan», arribà a Amberes el 7 sortirà'l 12 cap a Pasajes.

«Lista», de Santander a Coruña.

«Pinzón», carregant a Bilbao pera'l Mediterrani.

OBSERVACIONS ATMOSFERIQUES

L'Observatori Meteorològic de l'Universitat anotà ahir els següents datos:

Horas de observació	Barómetro nivell mar	Temperat. al'ombra	Direcció del vent	Humitat relativa	Classe de núvols	Quantitat de núvols
9 m.	755'54	10'5	N	83	C K N	0'1
3 t.	752'63	9'00	ESE	92	C N	0'0

Ealas 24 horas	Temperatura Máxima		Temperatura Mínima		Velocit. del vent	Aigua evaporada	Pluja en milim.
	Sol	19'0	Omb.	2'8	925	1'41	2'25
	Omb.	14'8	Rel.	2'2			

Sortida del sol: 6 h. 13 m.—Se pon: 5 h. 41 m.

Sortida lluna: 5 h. 56 m.—Se pon: 9 h. 37 m.

Lluna plena—Quart mivant el 15.

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 2, ter.

"SIC„ CURA TOS FERINA en bones Farmacies

DIPÓSIT: Barcelona, Carrer de Valencia, 222

BODES Y BATEIGS

Gran assortit y varietat de capses y bossetes, a preus econòmics

Venda a ngrós'e y menuda—FABRICA Y DESPATX: 38, Sant Pau, 38.

1909 AGENDAS 1909

(BAILLY-BAILLIERE)

Agenda de Bufete

Contiene: Diario en blanco para anotaciones de ingresos y gastos, con importantes datos, muy necesarios en oficinas de Banca, Comercio, particulares, etc.

Cuatro ediciones económicas

En Madrid: 1, 1,50, 2 y 3 pesetas.

En Provincias: 1,50, 2, 3 y 4 pesetas.

Cuatro ediciones completas

En Madrid: 2, 2,50, 3 y 4 pesetas.

En Provincias: 2,50, 3, 4 y 5 pesetas.

MEMORANDUM DE LA Cuenta diaria

CONTIENE

Secciones especiales para anotar visitas, señas útiles; gastos é ingresos diarios, y cuanto se necesita para llevar ordenados y sin temor á que se olviden los múltiples asuntos en que se desarrolla la vida moderna.

PRECIOS

En Madrid: 2,50 y 3 pesetas.

En Provincias: 3 y 3,50 pesetas.

Agenda Culinaria

LIBRO DE LA COMPRA

que contiene 365 minutas y más de 700 recetas.

Explicación de la manera de condimentar los guisos que prescribe en los menús diarios.—Agenda en blanco para anotar al día los gastos de cocina.—Modelos del presupuesto individual y de familia.—Agenda de la lavandera y planchadora, etc.

PRECIOS

En Madrid . . . . 2,00 ptas.

En Provincias. . 2,50 —

Agenda Médico-quirúrgica de bolsillo

6 Memorándum terapéutico, Formulario moderno y diario de visita.

Contiene: Diario en blanco para las anotaciones particulares. — Diario de visita.—Memorándum de terapéutica médico-quirúrgica y obstetricia.—Formulario.—Venenos y contravenenos.—Aguas minerales.—Señas útiles á médicos, farmacéuticos y veterinarios, etc.

PRECIOS

2,50 ptas. en Madrid y 3 en Provincias.

Agenda de Bolsillo para uso de Particulares.

Precioso libro de notas, dividido por días, con interesantes datos sobre Correos, tablas de interés y amortización, pesas y medidas, reducción de monedas extranjeras, etc.

Encuadernado en tela, con bolsillo interior y portá-lápiz.

PRECIOS

EN MADRID

De un día en plana . . . . 1,50 ptas.

De dos días en plana . . . 2,00 —

EN PROVINCIAS

2 y 2,50 ptas. respectivamente.

HIPOTEQUES EN DOS DIES

DINER PERA GENRES PROPORCIONA

Banys Nous, 16, pral., 2.ª De 9 a 11 y de 4 a 9

MOBLES DE A. DIRAT

Exposició permanent de dormitoris, menjadors, despatxos, salons, etc.

Grans magatzems ab 12 portes. Mendizábal, 32 y Sant Pau, 50, 52 y 54.

HIPOTEQUES RÁPIDES

al 4 1/2 anyal. Daniel Virgili y Sanromá, Plassa Universitat, 2, segon, segona.

Aixarop Vida El millor del món pera curar l'ANEMIA, NIRVIS, BRIANS y REUMATISME. Evita'ls atacs d'apoplegia (feridura), y es un gran reconstituient. — De venda, Call, 28, farmacia.

CALORIGENE

Cura en una sola nit la TOS, els REUMATISMES DOLORS DE COSTAT, LUMBAGOR, TORTICOLIS y totes les afeccions causades pel fred

Es un remei facil y nèt, no exigeix sacrificis de costums y evita l'ús de drogues tant perjudicials per l'estòmac.

DOLOR reumàtic, inflamatori y nirviós. Se cura ab el tant acreditat

Duval

que ab tant felís èxit ven la Farmacia Martinez, carrer Robador (cantonada la de Sant Rafel).

ESQUELES MORTUORIES

Se n'admeten an aquesta imprempta, fins a dos quarts de tres de la matinada.

COLECCIONISTES DE POSTALS!!

Els albums LA UNIVERSELLE són els millors

Pera fer PONDRE a les gallines

Medi d'eficacia comprovada — — Donant a les gallines

ELS POLVOS PERA FER PONDRE

S'obtenen resultats immillorables. Se consegueix que ponguin fins durant la temporada de majors freds

100 ous per gallina y per any s'obtenen ab un gasto de 0'10 ptes. per mes

PERA CURAR O ALIVIAR LA TOS

particularment en els casos de catarros o constipats. recents o crònics, ocasionats o empitjorats pel fred y l'humitat, preneu la renomenada PASTA PECTORAL del doctor Andreu, quals efectes espectorants, demulcents y calmants, són sempre segurs y ràpids.

ELS ASMATICS trobaran també un remei segur pera calmar immediatament els atacs de AUFEC per violents que siguin, ab els CIGARRETS BALSAMICS, y a benefici dels PAPERS ASSOATS, reposaran tota la nit ab sols cremarne un dintre de l'habitació.

Aquests medicaments de fórmules publicades els trobaran en totes les farmacies de tots els paisos.

PURGANTS

— El millor dels purgants coneguts es el —

The des Alpes de RECH

Llegiu això atentament

Les pertorbacions de la circulació

L'artritisme

Seria un molt gran error creure que s'hauria d'emplear el DEPURATIU RICHELET quan apareguessin les manifestacions externes (malaltia de la pell) degudes a una invasió d'humors a la sang.

El DEPURATIU RICHELET té una acció molt més extensa. En efecte, dona meravellosos resultats en totes les afeccions de l'aparell circulatori, sien aqueixes afeccions degudes a les arteries que estan menys flexibles o a la sang que està ja malalta. La seva acció's fa sentir particularment en les persones que tenen més de 45 a 50 anys, quan el cor se fa menys vigorós, les arteries menys elàstiques, produint en aquest moment pertorbacions de la circulació, *congestions, entorpiments, picors, sofocacions, inflor de membres*, vèrtics y síncopes, *mal de cap, reumatismes, dolors de les articulacions, migranyes persistents, polargs*, etcètera, etc. En una paraula, totes les manifestacions d'origen artrític.

Per lo que toca a les dònes arribades a l'edat crítica suprimeix les pertorbacions moltes vegades gravíssimes d'aquest período difícil.

No sabriem recomanar massa a totes les persones que han patit ja de pertorbacions de la circulació, l'ús quasi constant del DEPURATIU RICHELET.

Un follet, en llengua castellana, tractant de les malalties de la pell, serà enviat gratuitament pels dipositaris a totes les persones que'l demanin.

Pera obtenir també gratuitament aquest follet, dirigirse al senyor

L. RICHELET, 13, Rue Gambetta, a Sedàn (Fransa)

Dipòsit general y venda: a Barcelona, Vicens Ferrer y C.ª, carrer Comers, 112; Fills de Vidal y Ribas, carrer de Moncada, 21; Uriach y C.ª, carrer de Moncada, 20; Riudor y Parés, Portal de l'Angel, 14; Doctor Andreu, Rambla de Catalunya, 66, y Josep Segalá Estalella, Rambla de les Flors, 4, Farmacia.

L'ANTI-REUMATISME "ROPS„ cura tots els

REUMATISMES

LAGRANGE, farmacèutic preparador — Issigeac (Dordogne